

Ebsikas, tule Kuldsele Habale ja Ärilõunale!

TUDENGILEHT

Estonian Business School - Aprill 2008

Anne-Liis Ostov: „Igal asjal on oma aeg!“

Loe lk 8-10

Intervjuu koolitusguru Peep Vainuga lk 11-12

Maive Rute: „Odava tööjõuga maana Eesti välisinvestoritele enam huvi ei paku.“ lk 13-15

Dr Radka Obrtelova at EBS lk 17-18

Tegus ebsikas Taavi Tärner jõudis „Ajujahi“ finaali lk 21-22

Kas erasmused tulevad õppima või pidu panema? lk 23

Praktika kuuma päikese all lk 25

Peatoimetaja veerg

Triin Rebane.

Laiskus tuleb koos kevade ja lõpetamisega

Käesolevat lehte kokku pannes ning veergu kirjutama hakates oli minu pea niivõrd tühi, et ajas kohe hirmu nahka. Ilmselt on kätte jõudnud kevad või olen juba oma mõtetega koolist ning koolielust võõrdunud. On ju käes lõpetamiskevad ning koolis käin kui kuuvarjutus, kuna loenguid on niivõrd vähe.

Talvel aineid deklareerides rõõmustasin, et võtta jäänud nii vähe aineid ning tunniplaan näis justkui lust ja lillepidu. Kuid enam ma selle

üle nii rõõmus pole. Vähene koolis käimine tekitab parajas koguses laiskust. On justkui tunne, et iga päevaga süstitakse minusse seda üha suurenev annus ning nii süveneb tahtmatus tegeleda kooliasjadega. Vanasti, kui päev läbi olid loengud ning pidevad kodutööd ja kontrolltööd vahtisid kuklasse, oli neid töid teha kergem. Nüüd on ennast kokku võtta hirmus keeruline ning olen enda kurbuseks avastanud, et paljude kooliasjade suhtes olen muutunud natukene ükskõikseks. Vaatamata sellele, et vihkan ükskõikseid ning laisku inimesi, on see mulle omamoodi ka meeldima hakanud ning viimaks saan aru, mis mõned inimesed sellised on. Mõistan, et tihti peale on palju lihtsam elada, kui oled ükskõikne. Samuti on vahel lihtsam olla laisk. Muresid vähem, rõõmsam meel. Vähem tegemisi, rohkem aega iseendale. Ning seda kõike kevadisel ajal vaja lähebki.

Loodan, et kõigil on võimalus võtta elu pisut rahulikumalt, nautida tulevat kevadet, ilusaid ilmi ning ülikooli/järjekordse kooliaasta lõpetamist.

Kena kevadet!

Triin Rebane

Õpetlik lugu

Väike vana naine läks Kanada suurimasse pankka, kaasas kotitais raha. Ta nõudis, et teda lastaks pangajuhataja juurde, et ta saaks pangas avada säästukonto, kuna tal oli palju raha.

Hetke kahelnud, lasi pangaametnik naise juhataja juurde. Kui juhataja küsis rahasummat, mida naine tahaks avatavale kontole paigutada, vastas too, et tal on 165 000 dollarit, ja kummutas oma koti juhataja lauale tühjaks.

Juhataja oli väga uudishimulik küsima, kust naine oli nii palju raha saanud. Naine vastas, et ta tegeleb kihlvedudega. Juhataja imestas, et mis sorti kihlvedudega naine siis tegeleb. Naine vastu: „Näiteks vean teiega 25 000 dollari peale kihla, et teie tagumiku üks kannikas on suurem kui teine.”

Juhataja naeris sellise kihlveo kui eriti absurdse asja välja. Naine küsis siis, kas pangajuhataja soostub sellise kihlveoga. Juhataja vastas, et kindlasti! Ta on nõus kihla vedama 25 000 dollarile, et tema üks kannikas pole mitte mingil juhul teisest suurem.

Väike vana naine ütles selle peale OK, aga kuna küsimus on nii suurem rahasummas, siis sooviks ta,

et homme kell 10 võiks kihlveo sõlmimise juures olla ka tema advokaat. Pangajuhataja oli sellega nõus.

Õõsel oli pangajuhataja eelseisva kihlveo pärast üsna närviline ja veetis pikalt aega peegli ees, uurides oma kannikaid. Ta uuris neid väga põhjalikult ja jõudis järeldusele, et üks EI OLNUD suurem kui teine.

Järgmisel hommikul kell 10 tuli väike vana naine pangajuhataja kabinetti, advokaat kaasas. Ta esitles advokaati ja juhatajat teineteisele ja kordas uuesti üle eilse kihlveo summa: 25 000 dollarit.

Juhataja oli ikka kihlveoga nõus ja naine palus teda püüsid alla lasta, et kõik näeksid kõnealuse kihlveo objekte. Väike vana naine uuris juhataja kannikaid hästi lähedalt ja palus, kas ta võiks neid ka katsuda, et asjas täiesti kindel olla.

Juhataja mõtles, et laseb, kuna 25 000 dollarit on nii palju raha, et naine peab oma teadmises kindel olema. Ja väike vana naine kobas juhataja kannikaid, ise naeratades... Ja siis märkas juhataja, et advokaat peksab oma pead vastu seina!

Juhataja küsis naiselt: „Mida põrgut su advokaat nüüd teeb?”. Naine vastu: „Ah, ei midagi olulist... Vedasin temaga 100 000 dollari peale kihla, et täna hommikul kell 10 on mul Kanada suurima panga juhataja kannikatpidi peos.”

Sisukord

Peatoimetaja veerg	2
Õpetlik lugu	2
EBSi uue rektori tervitus	3
Aprillis Tallinna tudengite kevadpäevad!	4
Kuldne Haba	4
Ukrainian Academic Conference in EBS	4
Üliõpilasesindus 2.0 EBSi	4
Üliõpilasesindus	4
Hansapanga tippjuhid jagavad üliõpilastele teadmisi	4
EBSi oma doonoripäev	5
Talk-show edukamate ja rikkamatega	5
EBS Gümnaasium valis kõige sõbralikumaks õpetajaks Annika Tui	6-7
Olematu kord loengutes	7
Anne-Liis Ostov: „Igal ajal on oma aeg.“	8-10
Peep Vain: „Mind köidab koolitamine kui tegevus ka väga sügaval ning lihtsal põhjusel – ma armastan seda.“	11-12
Maive Rute: „Odava tööjõuga maana Eesti välisinvestoritele enam huvi ei paku.“	13-15
Why I decided to study in LUMS?	16
Dr Radka Obrtelova at EBS	17-18
EBS/UK BBA and BBL	18
Tõeline investor ei vaata ühe aasta, vaid 3-5 aasta tootlust	19
EBS Tudengileht soovitab: lugemisvara	20
Milleks see raha?	20
Tegus ebsikas Taavi Turner jõudis “Ajujahi” finaali	21-22
Kas erasmused tulevad õppima või pidu panema?	23
Erasmus experiences in Tallinn	24
Praktika kuuma päikese all	25
Reklaam	26-28

Toimetus

Peatoimetaja kt: Triin Rebane

Kujundus: Marko Saue

Küljendaja: Kristiina Koger

Keeletoimetaja: Killu Paldrok

Fotograaf: Eva Vask, Kaarel Tamm

Esikaane foto: Indrek Arula

Toimetus: Liisa Kangust, Anu Kerdi, Liisi

Poomann, Triin Rebane, Kaarel Tamm,

Sandra Goudin, Anneli Hallik, Peeter Kross,

Martin Grüner, Nicola Hijlkema, Birgit Simm

Kirjutage meile: tudengileht@ebs.ee

Helistage: 665 1365

Või astuge läbi: ruum 205

Väljaandja: EBS Üliõpilasesindus

Trükk: EBS Print

Tiraaž: 2000

EBSi uue rektori tervitus

Peeter Kross

EBSi rektor alates 31. märtsist 2008

EBSi senised saavutused on hea stardipositsioon edasiminekku

Rektorivahetus ei too EBSi tegevuses kaasa kannapöördeid. Jätkame kindlalt juba kavandatud kursil. Eesmärk on hoida kõiki neid väärtusi, mis on EBSi kandnud edukalt läbi 20 aasta, ning samas muutuda vastavalt aja ja keskkonna nõuetele. EBSi lähituleviku kujundamisel on meie jaoks olulised kolm alljärgnevat suunda.

EBS jätkab iseseisva spetsialiseeritud eraülikoolina ka tulevikus.

See seisukoht on üks meie prioriteetidest ja strateegia nurgakividest.

EBSi senine areng on olnud tormiline, huvitav ja edukas. Oleme meie 3000 lõpetaja näol andnud märkimisväärse panuse nii Eesti majanduse arengusse kui ka haridusellu. EBS on vanima eraülikoolina olnud

Ülikool on teinud oma tööd õigesti ja hästi siis, kui ta lõpetajatel läheb hästi, kui nad on elus edukad ja õnnelikud.

erakõrghariduse pioneer Eestis.

Ülikool on oma tööd teinud õigesti ja hästi siis, kui ta lõpetajatel läheb hästi, kui nad on elus edukad ja õnnelikud. Läbiviidud uuringud ja küsitlused tõestavad seda EBSi lõpetajate puhul ja see annab meile kindluse 20 aastat tagasi valitud suunas ka jätkata.

Koostöö firmade ja ettevõtjatega

Üks meie kindlatest suundadest on olla võimalikult lähedal ettevõtjatele ja äri maailmale. Selle kaudu saame oma üliõpilastele operatiivselt vahendada kõige värskemad teadmised nii Eestist kui ka rahvusvahelisest ettevõtlusest. Selle nimel oleme viimastel aastatel käivitanud tuntud ärifirmadega mitmeid ühisprojekte. Olgu siin veel kord nimetatud koostööd Investeerimispank Evliga (endine Suprema), SEBga, Arcoga, Metro Capital Managementiga ning Vain ja Partneritega. Kasu niisuguste projektide käivitamisest on alati kolmepoolne. Eelkõige võivad sellest meie üliõpilased, kellel avaneb hea võimalus õppida ja harjutada tuntud äriorganisatsioonides ja nende töötajate käe

all. Firmede jaoks loob niisugune koostöö võimaluse valida ja kasvatada endale EBSi abiga vajalikku personali. Enesestmõistetavalt on see kasulik ka ülikoolile, võimaldades meil paremini tunnetada olukorda praktilises ettevõtluses ja äritegevuses.

Järgnevatel aastatel on meil kavas lisaks olemasolevatele koostööprojektidele käivitada firmadega mitmeid uusi.

Järgnevatel aastatel on meil kavas lisaks olemasolevatele koostööprojektidele käivitada firmadega mitmeid uusi. Kindlasti oleme sedakaudu muutumas ka elitaarsemaks ärikooliks, kes suudab hästi rahuldada meie partnerite vajadusi ja pakkuda üliõpilastele tööturul nüüdisaegseid ja huvitavaid valikuid.

Jätkuv rahvusvahelistumine

Oleme tulevikus tunduvalt rahvusvahelisemad kui praegu. Eesmärk on, et võrreldes praegusega õpib EBSis rohkem välisüliõpilasi nii Euroopast

kui ka mujalt maailmast. Välisstudengite arvu kasvatamine ei ole lihtsalt moeasi või seotud ainult püüdega kompenseerida Eesti demograafilisest situatsioonist tulenevat kõrgkoolidesse astujate arvu vähenemist.

Kindlasti on ka viimane asjaolu tähtis, aga eelkõige tuleb rahvusvahelistumises näha meie üliõpilastele tuleviku seisukohalt neile huvitavate tööalaste võimaluste loomist. Kui tahame ise tulevikus edukamad ja paremad olla, siis peame olema ka avatumad.

Mida rohkem õpib EBSis tulevikus noori teistest maadest, seda parem ja kasulikum on see nii meie tudengitele kui ka Eesti majandusele. Maailm ei ole ainult Euroopa. Eriti tähelepanelikult tasub silma peal hoida Aasia arengul ja vaadata kaugemasse tulevikku.

Kui tahame ise tulevikus edukamad ja paremad olla, siis peame olema ka avatumad.

Kui praegused EBSi tudengid on 15–20 aasta pärast oma elu parimas vormis, on ka maailm üksjagu muutunud. Kindlasti kuuluvad näiteks Hiina ja India siis maailma juhtivate majandusriikide hulka. Tegutseme selle nimel, et järgnevatel aastatel oleks EBSi tudengitel rohkem võimalusi õpingute käigus suhelda ja sidemeid luua, seda kõrvuti nii Euroopa riikide üliõpilaste kui ka Aasia riikide noortega.

Soovin kõigile EBSi tudengitele visadust targaks saamise teel! Olge aktiivsed ja uudishimulikud, sest nii tuleb ka edu.

Alates 31. märtsist 2008 on EBSi rektor Peeter Kross.

Aprillis Tallinna tudengite kevadpäevad!

Tudengite Kevadpäevad toimuvad 21.–24. aprillini Tallinnas. Et Tudengipäevad pidulikult avada, astume ka meie, ebsikad, avaparaadil julget sammu koos teiste Tallinna ülikoolide tudengitega ning tunneme, et kevad on taas tulnud – ebsikate kogunemine toimub esmaspäeval, 21. aprillil kell 18 EBSi ees. Lisainfo tulekul!

EBSi tudengite eestvedamisel toimub 22. aprillil Tudengipäevade peatelgis Tammsaare pargis Rendžu. Naudi oma tudengielu!

„Kuldne Haba”

Veel üksikud 3in1 pääsmed saadaval 11. aprillil toimuvale „Kuldne Haba 2008” galaõhtule Tallinna Linnateatris. Pärast etendust „Eesti teatri laulud” tunnustame neid kõige-kõigemaid ebsikaid. Kes või mis neist kolmest enim hääli saanuist võidab oma kategooria?

Ukrainian Academic Conference in EBS – 10th and 11th April 2006

At the beginning of April, Estonian Business School is hosting an international academic conference, organised together with the National Technical University of Ukraine. This meeting will bring together some 75 participants from Ukraine, Kazakhstan and other countries of Central and Eastern Europe, to present their research on the subject of ‘Enterprise Management: Diagnostics, Strategy, Effectiveness’.

For more information contact:
Tiina Tamberg (tiina.tamberg@ebs.ee)

Estonian Business School

Üliõpilasesindus 2.0. EBSi üliõpilasesindus

Erkki Saarniit
üliõpilasesinduse juhatuse esimees

EBSi üliõpilasesindus saab tänava 14-aastaseks, EBS kahekümneks. Pikad aastad on vorminud meid suureks ja tugevaks. Aeg on tulla välja üliõpilasesinduse versiooniga 2.0.

15. aprillil avab EBSi üliõpilasesindus oma ukseid teistmoodi kui varem. Kolime **ruumi 208**, mis asub teisel korrusel arvutiklassi kõrval. Mitte ainult pole meil tudengihõnguline, värviline ja hubane uus kontor, oleme ka kõigil tööpäevadel kaua avatud.

See tähendab seda, et oma ISIC- või ebsika kaardile saad järele tulla südamerahuga, sest üliõpilasesindus on avatud. See tähendab seda, et ürituste viimasele hetkele jäetud piletid ei jää ostmata, sest neid saab kogu aeg meie juurest kätte. See tähendab, et kõik teenused, mida me pakume, pole enam nii kaugel.

Infot meie asukoha, lahtiolekuaegade jmt kohta saad vaadata tudengiportaalist www.ebsikas.ee/kontakt. Ühendust saad meiega nüüd ka Skype'i teel, kasutaja **ebsikas** ootab kõnesid.

Ebsikas, saa osa värskenduskuuri läbinud üliõpilasesindusest! Tule 208. ruumi avamisele 15. aprillil.

Hansapanga tippjuhid jagavad üliõpilastele teadmisi

Hansapank alustas koostöös Tallina Tehnikaülikooli üliõpilasesindusega seminaride sarja, mille raames jagavad oma teadmisi ning kogemusi viis Hansapanga tippjuhti. Viie loengu pikkuse sarja viimane seminar toimub 13. mail.

Edasised seminarid:

8. aprillil Hansapank Eesti juhtkonna liige, investeringute juhtimise tegevdirektor Helo Meigas: „Mida keerulisemaks muutub turupositsiooni ja kasumliikkuse säilitamine, seda olulisemaks muutub pikaajaline planeerimine. Loengu käigus vaatame Hansapanga kogemuse baasil, mis on strateegiline juhtimine, milleks

üldse strateegia, mis on erinevus ettevõtte ja äriiini strateegia kujundamisel ja mida pidada silmas strateegia implementeerimisel?”.

29. aprillil Hansapank Eesti juhtkonna liige, personalidivisjoni direktor Tea Trahov: „Projekti juhtimine. Kuidas ja millega arvestada juhtides projekte?”.

13. mai Hansapank Eesti värbamiskeskuse juht Signe Kaurson „Karjääri planeerimine. Mis on oluline? Mis mitte?”.

Ühe seminariga pikkus on kaks tundi. Kõik kuulajad on oodatud Tallinna Tehnikaülikooli peahoonesse 7. korpusesse, aadressil Ehitajate tee 5. Täpsemat infot seminaride kohta leiab veebilehelt www.tipikas.ee/seminar

EBSi oma doonoripäev

Birgit Simm

birgit.simm@ebs.ee

Kolmapäeval, 9. aprillil saavad kõik ebsikad teha head, tulles EBSi doonoripäevale kella 11.30–15.00 EBSi oma ruumides.

Vere andmiseks tuleb arvestada ca 45 minutilise ajakuluga. Verekeskuse andmeil kasutatakse doonorite verd rasketel operatsioonidel, sünnitustel, patsientide raviks verejooksu, raske trauma, aneemia, leukeemia, vähi- ja maksahaiguste, põletuste ja paljude teiste haiguste puhul. Doonorivere toel on võimalikud ka paljud plaanilised operatsioonid, mida muidu liiga suure verekaotuse kartuses ei saaks sooritada. Kuni 5. aprillini toimub eelregistreerimine doonoripäevale lehel

www.ebsikas.ee/doonoripaev.

EBSi Verepäev toimub koostöös Põhja-Eesti Regionaalhaigla verekeskusega.

Tule doonoriks, kui oled

- terve, puhanud ja söönud,
- kehakaaluga üle 50 kg,
- 18–60 aastane,
- Eesti Vabariigi kodanik või elanud Eestis üle 1 aasta.

Sa ei sobi doonoriks, kui oled

- nakatunud HI-viirusega või arvad, et võid olla HI-viiruse kandja,
- põdenud või nakatunud hepatiiti ehk viiruslikku kollatõppe või arvad, et oled hepatiidiviiruse kandja,
- kasutanud nõelaga süstitavaid uimasteid,
- omanud või omad rohkearvuliselt seksuaalpartnereid, sh raha eest,
- mees, kes on olnud seksuaalvahekorras teise mehega,
- olnud seksuaalvahekorras eelmainitud nakkusohklikku riskigruppi kuuluva inimesega.

Ajutiselt ei sobi Sa doonoriks, kui

- põed hetkel mõnda haigust,
- tarvitat ravimeid (v.a vitamiinid, toidulisandid ja rasestumisvastased vahendid),
- oled tarvitanud vere loovutusele eelneval päeval alkoholi.

Naha läbistamisprotseduuridel on oht saada viirusnakkus, mis kandub doonori vere kaudu üle patsiendile. Seega, kui Sul on olnud vereülekandeid, nõelravi, tätoveerimisi või naha augustamisi, saad verd loovutada 6 kuu möödudes.

Naised ei tohi verd loovutada menstruatsiooni ajal ja 3 päeva pärast menstruatsiooni, samuti ka raseduse ajal, 6 kuud pärast sünnitust ja rinnaga imetamise ajal.

Vere loovutuste vaheline intervall peab meestel olema vähemalt 60 ja naistel 90 päeva. Naised tohivad verd loovutada 3–4, mehed 4–5 korda aastas.

Mis siis 9. aprillil täpselt toimub?

Ajavahemikus kella 11.30–15.00ni ootavad PERHi verekeskuse spetsialistid sind verd loovutama EBSi ruumides (vt viitasid). Aega tasub varuda kuni 45 minutit. Pärast dokumentide täitmist ja arsti konsultatsiooni võib ka juhtuda, et arsti hinnangul ei ole sul võimalik verd loovutada, kuid seepärast ei tasu tulemata jätta. Pärast vere loovutusprotseduuri saad end kosutada väikese mahla või kohviga.

Iga annetatud veredoos päästab kellegi elu.

Tule doonoriks – Sina saad aidata!

Lisainfot ja nõudeid doonorile loe aadressilt www.verekeskus.ee.

Talk-show edukamate ja rikkamatega

Sandra Goudin

sandra.goudin@ebs.ee +372 51 36 033

Kolmapäeval, 30. aprillil toimub restoranis Vertigo Eesti esimene talk-show nimega „Ärilõuna“, kuhu on kutsutud Eesti edukamad suurettevõtjad, tippjuhid ja EBSi tudengid!

Jah, see on Sinu võimalus võtta osa unustamatust sündmusest!

„Ärilõuna“ toimub 30. aprillil kella 12.00–15.00 Eesti ühes parimas restoranis Vertigo. Terve restoran on reserveeritud ja tähtsa sündmuse jaoks ümber kujundatud. Üritus koosneb vestlusest ja meelelahutuslikust programmist ega nõua suurt ettevalmistust. Talk-show ülesehitus on lihtne: tudengid küsivad ja külalised vastavad, suunavad, annavad nõu ja räägivad oma edu valemist! See kõik toimub pingevabas keskkonnas.

Ürituse eesmärk on anda tudengitele võimalus kohtuda edukate suurärimeeste ja tippjuhtidega ning meeskonnatöö abil saada meelde jäävaid emotsioone, vahetada mõtteid ning jagada kogemusi. Leian, et edukate suurettevõtjate

ja tippjuhtidega vahetu suhtlemine aitab tudengitel luua esmased ja vajalikud kontaktid ettevõtlusmaailmaga ning seeläbi on igal tudengil võimalik panustada oma edusse tulevikus.

„Ärilõuna“ toimub TV-show formaadis, mis tähendab seda, et ei puudu ka telekaamerad ja ajakirjanikud.

Üritusest võtavad osa:

- Suurettevõtjad Eesti Edukate TOP 100-st
- Tippjuhid
- 50 Estonian Business Schooli tudengit

Afterparty algab kell 20.00 Reval Park Hotel & Casino Lounge'is, kus kõiki ootab põnev programm ja pingevaba suhtlus. Öhtul leiab aset ka pokkeriturniiri, pakutakse maitsvaid suupisteid, rääkimata jookidest ja mõnusatest meloodiatest.

„Ärilõunal“ saavad osaleda ainult kiiremad EBSi tudengid, kes registreerivad ennast üliõpilasesinduses (ruum 204) või saates e-kirjaga oma nime ja kontaktid aadressile career@ebs.ee. Registreerimine kestab 1.–22. aprillini. Ärimeeste ja teiste külaliste nimekirja avaldame aprilli alguses üritusega seotud materjalides ja reklaamplakatil. Informatsiooni

ürituse kohta leiab ka üliõpilasesindusest, flaiieritelt, ÖISI kaudu ning KNK portaali vahendusel (career.ebs.ee).

Päeval ja öhtusel üritusel saavad osaleda ainult EBSi tudengid sõltumata õppevormist. Öhtusele üritusele on oodatud kõik tudengid ja vilistlased! Ainult afterparty saab registreerida saates oma nime ja kontakti aadressile career@ebs.ee. Afterparty osalustasu on 150 krooni, ebsika kaardiga 100 krooni. Päeval üritusel osalejad saavad afterparty tasuta.

Möödunud aastal, 18. aprillil 2007 toimus EBSi aulas EBSi Karjääri- ja Nõustamiskeskuse esmakordne sarnane üritus „Blind Date“, kus tudengitel oli võimalus kohtuda tänapäeva edukate ärimeeste, juhtide ja spetsialistidega eri valdkondadest. Üritus toimus ameerikaliku kiirkohtingu vormis, mille käigus oli tudengitel võimalus suhelda kutsutud külalistega, vahetades iga 5 minuti tagant kohta ning vestluspartnerit. Sellisel kohtumisel on hea võimalus jääda silma edukatele ärimeestele ja nii leida omale praktika- või töökoht tulevikuks. Üritus lõppes oksjoniga, kus tudengid said osta tippjuhtide isiklike asju.

Kohtumiseni!

EBS Gümnaasium valis kõige sõbralikumaks õpetajaks Annika Tui

Martin Grüner

martin.grüner@ebs.ee

Sõbrapäeval valisid meie kooli pedagoogid endi hulgast parimat kolleegi. Võitjaks tuli meie õppesekretär Annika Tui. Meie, õpilased, tunneme teda kui energilist, rõõmsat ja vastutulelikku õpetajat, kes tuletab meile alati meelde kõike seda, mis meil endil vahel ununema kipub – spordipäevi, järeltõid, reisidega seotud asjaajamisi, aga ka seda, et koolimajas ei tohi suitsetada ka siis, kui 18 täis oled, ning et oma asjadel tuleb silm peal hoida. Ja kui on mingi mure, siis on Annika Tui see, kelle poole esimesena pöörduda. Et meie kõige sõbralikumat õpetajat ka inimesena paremini tundma õppida, esitasime talle mõned küsimused, millele Annika Tui ka lahelt vastama nõustus.

Milline oli sinu enda koolitee?

Alustasin Kuusalu Keskkoolis, kus lõpetasin 8. klassi (tollel ajal lõppes põhikool 8., mitte 9. klassiga). Sellele järgnes Kehra Keskkool, mille lõpetasin 1987. aastal. Toona tegelesin aktiivselt kergejõustikuga, peotantsuga, koorilauluga ja etlemisega, rahvatantsuga, peotantsuga, õpilasesinduse juhina, kergejõustikuga, luuleklubi liikmena. Pärast keskkooli lõpetamist asusin õppima Tallinna Pedagoogikakooli lasteaia õpetaja erialale, mille lõpetasin 1990. aastal. 2001. asusin õppima Tallinna Ülikooli inglise keele õpetaja erialale, kuid õpingud kahjuks katkesid 2002. aastal tütre luuvähki haigestumise tõttu. Hiljem olen ennast igal aastal täiendanud erinevate koolituste näol.

Kelleks tahtsid lapsena saada?

Selge unistus oli saada näitlejaks ja seda soovitasid mulle ka kõik minu õpetajad, aga kuna lavakunstikooli võeti vastu õpilasi üle ühe aasta, siis minu keskkooli lõppedes vastuvõttu polnud ja tegin teise valiku. Hiljem seoses perekonna loomisega see esimene valik langes üldse ära.

Selge unistus oli saada näitlejaks ja seda soovitasid mulle ka kõik minu õpetajad.

Milline õpilane sa koolis olid?

Olin väga aktiivne koolivälistes tegevustes ja tänu sellele panid õpetajad mind kuni keskkooli lõpuni erinevate ürituste organiseerijaks. Akadeemilistest hinnetest rääkides olid minu nõrkadeks külgedeks

Meil oli tööjaotus – poisid aitasid mul teha joonestamist ja matemaatikat, mina kirjutasin neile kirjandeid.

reaalained, aga humanitaarainetes olin valdavalt viieline. Meil oli tööjaotus – poisid aitasid mul teha joonestamist ja matemaatikat, mina kirjutasin neile kirjandeid.

Kuidas sattusid EBS Gümnaasiumisse?

Seoses eelmise sekretäri Marta Katteli lapsepuhkusele jäämisega korraldati konkurs, milles ma osalesin ja nii sattusingi siia tööle.

Kus sa enne seda töötasid?

Enne töötasin Tallinna Vikerkaare Lasteaia õpetajana. Aga olen olnud ka algklasside õpetaja, kruusiemand laeval ja 15aastaselt suvel isegi postiljon.

EBS Gümnaasiumi sõbralikuim õpetaja Annika.

Kuidas siinne koolielu sulle meeldib?

Erineb ta ja tavapärasest koolielust, kuna pole aktiivset ringitegevust jms. Huvitavaks aga teeb selle eri õppesuundadega klassid (majandusõpe, euroopa õpingud, rahvusvaheline klass), mis annab tööle huvitava värvingu. Veel on suureks plussiks ka õpilaste arvu poolest väikesed klassid.

Kas sa ise oleksid tahtnud siin õppida?

Jah, miks mitte, aga sellel ajal polnud seda kooli veel olemaski ega ka teisi sellesarnaseid.

Kas soovitaksid EBS Gümnaasiumi oma tuttavatele?

Muidugi, kui õpilasele on oluliseks pooleks süvendatud majandusõpe, reaallained ja võõrkeel ning ta tahaks õppida väikeses koolis – sellisel juhul on EBS Gümnaasium parim lahendus.

Mida arvad siinsetest õpilastest?

Õpilased on toredad ja sõbralikud – võiks rohkem olla kohusetunnet ja pühendumist õppimisse, siis oleks suurepärane!

Võiks rohkem olla kohusetunnet ja pühendumist õppimisse, siis oleks suurepärane!

Kas tuled hommikul tööle pigem rõõmsas tujus või murelikuna?

Rõõmsas tujus ikka! Alati toob uus päev endaga kaasa kuhjaga huvitavaid kogemusi!

On sul mõni sündmus oma tööajast EBS Gümnaasiumis, mis on eriliselt meelde jäänud ja miks?

Kindlasti on üheks eedamaks sündmuseks eelmise õppeaasta lõpul toimunud klassiekskursioon Hispaaniasse. Klassijuhatajana õppetööväliselt suhtlemine oma õpilastega annab suurepärase võimaluse näha noort inimest tervikuna.

Mis on sinu harrastused?

Oleneb aastaajast ja võimalustest – talvel mäesuusatamine (ka lumelaud), kevadest sügiseni osalen kindlasti mõnel kanuumatkal või raftingul, jalgrattasõit. Kirjutan siiani luuletusi ja lühijutte – võib-olla kunagi jõuavad isegi avaldamiseni, kes teab?

Kas sul on mõni koduloom?

Praegu on kodus üks suur ja paks kass Ats, kelle elupäästjaks juhuse tahtel osutusin ja nüüd oleme teineteisega kenasti ära harjunud. Ja veel on üks armas tuttidega merisiga Niti, kes möllab päevast päeva oma kolmekorruselises puurelamus. Ajast aega on olnud meie peres ka koer, aga praegu mitte

Mis on sinu lemmikvanasõna?

Tänasida toimetusi ära viska homse varna!

Tänasida toimetusi ära viska homse varna! Seda vanasõna võiksid ka õpilased aktiivselt järgida.

Mis sa arvad, kas kümne aasta pärast töötad ikka veel siin?

Arvan, et kümne aasta pärast tegelen millegi muuga, kuigi ära iial ütle iial, aga siiski.... Kindlasti ammandab see töö ennast minu jaoks ja ma otsin endale uue väljakutse, millise aga – see selgub elu kulgedes.

Olematu kord loengutes

Liisa Toomlaid

Kevad on varsti ukse ees ja ilmad lähevad aina ilusamaks. Kas sellest võib olla tingitud tudengite rahutus ja ärevus loengutes?

Kindlasti on paljud meist olnud tunnistajaks situatsioonidele klassiruumis, kui õppejõud ei suuda enam omavahel lobisevatest tudengitest üle rääkida. Võib-olla olete ka tähele pannud, kui häiriv võib olla tudengite pidev voorimine uksest sisse ja välja. Tundub, et võibki jääda üles lugema probleeme, mis meie igapäevast õppetööd segavad. Arvan, et see teema on tõsine, sest tegelikult on see hakanud aina enam tekitama pahameelt tudengites, kes tahaksid õppida. Me võime ju öelda, et kutsugu ise korrale või tehku märkus, aga pahatihti võib juhtuda, et kodanikujulguse eest jääb hoopis sõimuvalingu alla. Isiklikult arvan, et kui tunni jooksul kulub õppejõul mitmeid minuteid ja kordi, et

korrale kutsuda kedagi, siis kahtlemata on tegemist olukorraga, mis hakkab tasapisi muutuma väljakannatamatuks. Ei meeldi ka see, kui õppejõud peab katkestama oma jutu, sest keegi hilineb, läheb klassist välja, lobiseb või tegeleb tunnis kõrvaliste asjadega. Keegi meist ei ole täiuslik ja ka mina olen hilinenud, tegelenud kõrvaliste asjadega ja hetkeks loengust välja astunud, aga ma ei unusta, et olen tulnud ülikooli vabatahtlikult õppima, ja olen ka teadvustanud, et see pole siiski vaba aja veetmise koht. Sellest tulenevalt ei ole lasknud ka harjumuseks saada igasugustel tegevustel, mis teiste õpilaste õppetööd segada võivad.

Olen küsinud ka kaasõpilaste arvamust tunni distsipliini kohta. Enamus oli arvamusel, et tunnis peaks valitsema kord ja usin õppetöö. Avaldati ka soovi, et me kõik suhtuks üksteisesse suurema austusega. Arvan, et pole vaja küsida, kuidas suhtuvad õppejõud sellesse, kui tunnis puudub kord. Olen isegi

pidanud tunnistajaks olema olukorrale, kus õppejõul saab lihtsalt mõõt täis, sest on õpilasi, kes korduvate märkuste peale lihtsalt kuulmagi ei tee. Mõelgem nüüd olukorrale, kui meie koolis võtaks võimust põhikooli mentaliteet. Vaevalt, et keegi seda soovib.

Keegi meist ei saa teisi inimesi muuta, aga siinkohal oleks hea rõhutada, et igaüks vaataks enesesse ja analüüsiks oma käitumist, ja mõtleks järele, kas ta on eeskujulik ja teistega arvestav, nagu üks ülikooli täiskasvanud tudeng olema peaks. Suhtugem austusega oma armsatesse kursusekaaslastesse ja eelkõige meie kallitesse õppejõududesse, kes tegelevad väga tänuväärse tööga, meie õpetamisega.

Anne-Liis Ostov: „Igal asjal on oma aeg.“

Liisa Kangust

Liisa.Kangust@ebs.ee

Seekord valis EBSi Tudengileht tegusaks vilistlaseks Anne-Liis Ostovi. Kirgas ja särav naine, kes juhib Kaubamaja turundamist ning on praegu pisipojaga kodus.

Kuidas oled seotud EBSiga ja mida täpsemalt õppisid?

Astusin EBSi ärijuhtimise magistriõppesse 2004. aastal ja lõpetasin eelmisel kevadel. Minu põhiharidus on humanitaaralalt: olen lõpetanud Pedagoogikaülikoolis infoteaduste eriala. Ühel hetkel tundsin, et tahan jälle kooli minna ja pealegi vajasin oma igapäevatoos rohkem teadmisi majanduse toimemehhanismide kohta.

Mis mulje või tunne sulle kooliga seoses meenub, kui kuuled sõna EBS?

Lahedad kursusekaaslased, mõned värvikad õppejõud, öösiti tehtud kodutööd ja pingeline magistr töö-kevad – suur kergus ja uhkustunne, kui töö lõpuks kaante vahele ja kaitstud sai.

Kas meenub ka mõni eba-meeldiv mulje?

Kuna pidin oma aega jagama töö, pere ja kooli vahel ning kalendris oli iga minut planeeritud, siis igasugune loenguaegade muutumine semestri kestel, mida kahjuks päris tihti ette tuli, tekitas peavalu. Ja ühe konkreetse õppejõuga ei tekkinud mul „sünergiat“, et mitte öelda halvemini, aga õnneks läksid meie teed päris ruttu lahku.

Oled tänaseks jõudnud kaubamaja turundusosakonna juhiks. Kas tee sinna oli raske?

Ei olnud raske, sest polnud mingit erilist „teed“. Üritan alati teha oma tööd südamega ja anda endast maksimum. Ma ei ole oma karjääri kunagi teadlikult planeerinud. Igal asjal on oma aeg ja küllap see aeg sai just siis küpseks.

Igal asjal on oma aeg ja küllap see aeg sai just siis küpseks.

Kaubamaja turundusjuht Anne-Liis Ostov tööpostil.

Kuidas algas sinu karjäär Kaubamajas? Või õnnistati sind kohe turundusjuhi kohaga? Kuu oled turundusjuht olnud?

Tulin Kaubamaja turundusosakonda 2004. aasta suvel tööle kliendisuhete juhiks ja seda ametit pidasin ligi aasta. Kui turundusdirektor võttis üle kogu Tallinna müügiturunduse juhtimise, moodustati eraldi uus turundusosakonna juhataja

ametikoht ja mulle tehti ettepanek sellele kohale asuda. Niisiis olen turundusjuht olnud alates 2005. aastast.

Ning miks üldse Kaubamaja?

Enne Kaubamaja tulekut olin töötanud kindlustuse ja telekommunikatsiooni ettevõtetes. Need töökohad olid väga arendavad ja põnevad ning sain sealt hindamatu kogemuse. Ühel hetkel tundsin, et tahan turundada valdkonda, mis mulle endale rohkem huvi pakub. 2004. aasta oli igas mõttes minu jaoks pöördeline – tegin otsuse

Erakogu

astuda EBSi magistriõppesse ja hoida silmad-kõrvad lahti uute tööpakkumiste vallas. Kui Kaubamaja mind suunatud konkursile kutsus, olin väga rahul – võimalus töötada Eesti jaekaubanduse tippettevõttes ja tegeleda moekaupade turundusega tundus väga huvitav väljakutse. Praegu võin kindlalt väita, et olen õiges kohas. Muuhulgas naudin Kaubamajas

Praegu võin kindlalt väita, et olen õiges kohas.

ka seda, et klient koos oma soovide ja vajadustega on turundajatele tõeliselt lähedal. Me saame iga kell minna müügisaali ja lihtsalt vaadata, kuidas inimesed käituvad, kuulata, mida nad omavahel räägivad jne. Tihti tulevad just nii parimad ideed.

Kas turundus paelus sind alana või lihtsalt saatuse tahtel jõudsid selle valdkonna juhiks?

Pärast Pedagoogikaülikooli lõpetamist läksin tööle Leks Kindlustusse (praegu ERGO) kindlustuskonsultandiks. Aasta oli 1995 ja turundusest olid kuulnud väga vähesed. Aga riik ja ettevõtted arenesid kiiresti ja juba poole aasta pärast hakati moodustama turundusosakonda ja ootamatult leidsin, et minu visiitkaardile oli kirjutatud „turundusspetsialist”. Olin siis

Olin siis selline „spetsialist”, kes luges õhtul kodus Vihalemma ja Kotleri raamatutest, et mis asi see turundus on, ja päeval üritas loetut rakendada.

selline „spetsialist”, kes luges õhtul kodus Vihalemma ja Kotleri raamatutest, et mis asi see turundus on, ja päeval üritas loetut rakendada. Ja mida rohkem tuli teadmisi ja kogemusi, seda rohkem töö meeldis. Seega oli tegemist õnneliku juhusega, tunnen, et tegutsen õigel alal. Juhiks saamine võttis muidugi mõne hea aasta aega.

Kas koolis saadud tarkus kulus marjaks ära ka selle ameti puhul?

Koolitarkus kulub alati marjaks ära. EBSi tülles oli mul juba arvestatav turundusalane

kogemustepagas olemas. Ja loomulikult räägiti koolis palju ka selliseid asju, mis tundusid mulle elementaarsed. Sellegipoolest sain enamikust loengutest iga kord midagi kasulikku kõrva taha panna, kas või näidetest, mida õppejõud töid omaenese kogemustest. Mitmed korrad tegin keset loengut kiirkorras märkmeid järgmiseks tööpäevaks, sest üks või teine arutelu oli tekitanud mõtteid, kuidas mingi probleem lahendada või mida sügavamalt analüüsida. Vahel võis päeva tarkusetera tulla ka kursusekaaslastega loenguvaheajal kohvi juues.

Mida täpsemalt kaubamajas tegema pead või mida sinu ametikohalt oodatakse?

Turundusosakonna ülesanne on aru saada, kes on Kaubamaja kliendid, millest nad mõtlevad ja unistavad, mille peale ja kui palju on nad nõus raha kulutama ning milliste vahenditega on võimalik neid mõjutada. Sellest teadmisest lähtuvalt pannakse kokku turundusplaani, mis igapäevaselt tähendab tuhandet pisidetali, alustades kaupade väljapanekust müügisaalis ja vaateakende kujundusest ning lõpetades näiteks kampaaniat toetava aktsendiga teenindajate vormirõival. Valdkonna juhina vastutan turundusplaani ja -elarve eest tervikuna, sealjuures tegelen ise otseselt olulisemate arendus- ja koostööprojektide, uuringute ja avalike suhetega. Muuhulgas pean üheks oma väga oluliseks tööülesandeks

levitada turunduslikku mõtteviisi kogu organisatsioonis, sest kõik inimesed olenemata ametikohast peaksid iga päev töötama eelkõige selle nimel, et meie klient oleks õnnelik ja rahul.

Kui palju sul alluvaid on?

Turundusosakond on Kaubamajas üsna suur üksus, kuhu kuulub peaaegu 20 inimest, sealhulgas näiteks ka infoleti assistendid ja lastenurga perenaised. Minu lähimasse meeskonda kuuluvad kuus inimest: loovjuht, AD, turundusspetsialist, assistent, väljapanekujuht ja infojuht. Viimasel kahel on omakorda omad tiimid: väljapanekuspetsialistid ning infoleti assistendid.

Kas eelistad pigem juhtida inimesi, seega delegerida ülesandeid, või pigem kõik ise ära teha?

Olen aastatega õppinud, et delegerimine

Olen aastatega õppinud, et delegerimine on väga vajalik oskus.

on väga vajalik oskus. Püüan adekvaatselt hinnata oma ajaressurssi – kõike ei jõua kunagi ise ära teha ega ka mitte üle kontrollida. Usaldan oma meeskonda, kes on professionaalid ja oma ala pühendunud fännid. Kui töö on hästi tehtud ja eesmärgid saavutatud, siis ei näe ma vajadust kõikide detailidega kursis olla.

Anne-Liis oma poiste Oskari, Alberti ja Kristjaniga.

Kuidas iseloomustaksid end juhina?

Mulle ei meeldi sõnad „ülelus” ja „alluv”. Tööl olen meeskonnaliige, pigem nagu mängujuht korvpallis, kes ise ikka ka skoori teeb, mitte ainult ei suuna teisi. Proovin alati olla võimalikult kättesaadav, kui keegi soovib midagi arutada ja nõu pidada. Julgen siis ka vajadusel kiiresti otsustada ja vastutust võtta. Minu töö üks eesmärke on, et meeskonna sisekliima oleks positiivne ja kõik tahaksid oma töös anda maksimumi. Sellepärast üritan aegsasti „registreerida” võimalikud pinged ja ebakõlad, et need avameelse arutelu käigus juba eos lämmatada.

Kuidas laps mõjutab suhtumist töösse?

Et olen staažikas ema, siis midagi uut minu jaoks praegu pole. Emana pean olema kogu aeg tugev ajaplaneerija (sest tegemisi on tihti rohkem kui ärkveloleku tunde), töötama kontoris alati täie intensiivsusega (sest õhtud-puhkepäevad peavad olema vabad pere jaoks ning pealegi võib laps järgmisel päeval haige olla ja tööletulekul kriips peal) ning pidama tingimusteta kinni kõikidest kokkulepetest ja tähtaegadest (sest, kuidas ma muidu saaks lastelt sama nõuda).

Kuna praegu oled lapsepuhkusel, siis kuidas hetkel sinu töö sinuga seotud on? Kas töö on koju kaasa tulnud?

Praegu olen täiskohaga ema ja naudin seda täiel rinnal. Kuigi mulle mu töö väga meeldib, siis tean, et saan seda teha veel pensionieani välja. Aga lapsed on väikesed ainult ühe

Aga lapsed on väikesed ainult ühe korra elus ja see on kogemus, millest ma ei taha mitte mingi hinna eest loobuda.

korra elus ja see on kogemus, millest ma ei taha mitte mingi hinna eest loobuda. Seega tööd ma praegu ei tee, aga loomulikult vaatan pidevalt, kuidas Kaubamaja kõrvalt, n-ö kliendi pilgu läbi paistab. Mis seal salata, kolleegidega suhtlen ikka endiselt päris tihedalt ja hoian end nende tegemistega kursis.

Millest soovitaksid sina praegusel hetkel veel ülikoolis õppivatele tudengitel oma töökoha ja ameti puhul lähtuda?

Arvan, et esimeste töökohtade puhul ei tasu väga põdeda, kui tegemist ei ole just unistuste ameti või ettevõttega. Kui tegeleda

Kui tegeleda surmtõsiselt ainult „karjääri planeerimisega” ja üritada teha kõigest jõust „õigeid” otsuseid, valida „õigeid” töökohti, võib juhtuda, et mõni hea võimalus libiseb hoopis käest.

surmtõsiselt ainult „karjääri planeerimisega” ja üritada teha kõigest jõust „õigeid” otsuseid, valida „õigeid” töökohti, võib juhtuda, et mõni hea võimalus libiseb hoopis käest. Töökohta jõuab alati vahetada ja iga kogemus teeb rikkamaks. Kindlasti ei tohiks aga töökoha valikul minna vastuollu oma isiksuseomadustega. Kui oled rahmeldis ja vajad pidevalt uusi muljeid, siis vaevalt sulle sobib päev otsa üksinda arvuti taga analüüse koostada ja vastupidi, suure

süvenemisevajadusega tüübile ei sobi töö, kus olukorrad kiiresti vahelduvad ja reageerimist nõuavad.

Anne-Liisi lapsed:

pojad Kristjan (15), Oskar (7) ja Albert (10 kuud)

Koduloom:

Aeg-ajalt ikka unistab koerast. Erilised lemmikud on Tiibeti mastifid, kuid endal pole.

Moto:

Lapsepõlves vanaema lausunud lihtsad elu- ja piiblitarkused nagu „Igal asjal on oma aeg”, „Kõik, mis teed, teed endale”, „Kõike, mida sa tõeliselt tahad, seda sa ka saad”.

Lemmikaastaag:

Suvi. Armastab soojust ja päikest ja lendaks hea meelega koos rändlindudega igal sügisel minema.

Anne-Liis noorema pojaga puhkusel Türgis 2007. aasta oktoobris.

Peep Vain: „Mind köidab koolitamine kui tegevus ka väga sügaval ning lihtsal põhjusel – ma armastan seda.”

Anu Kerdi

anu.kerdi@ebs.ee

Koolitus ja enese arendamine peaksid tänapäeval olema iga inimese jaoks üks olulisemaid asju maailmas. Ja öeldakse ka, et inimene õpib kogu elu. Aga kes on siis õpetaja ja kes on õpilane? Sestap palusimegi koolitaja Peep Vainul mõningatele küsimustele vastata.

Kuidas teist koolitaja sai?

Praktika käigus. Eelnevates töökohtades võtsin vaevaks omal initsiatiivil inimesi koolitada. See tuli hästi välja ning sellest oli ka kasu. Ning kui seisin teelahkmel ning pidin otsustama, mida edasi teha, polnud valik üldse eriti keeruline.

Milline on olnud teie varasem haridus- ja töökäik?

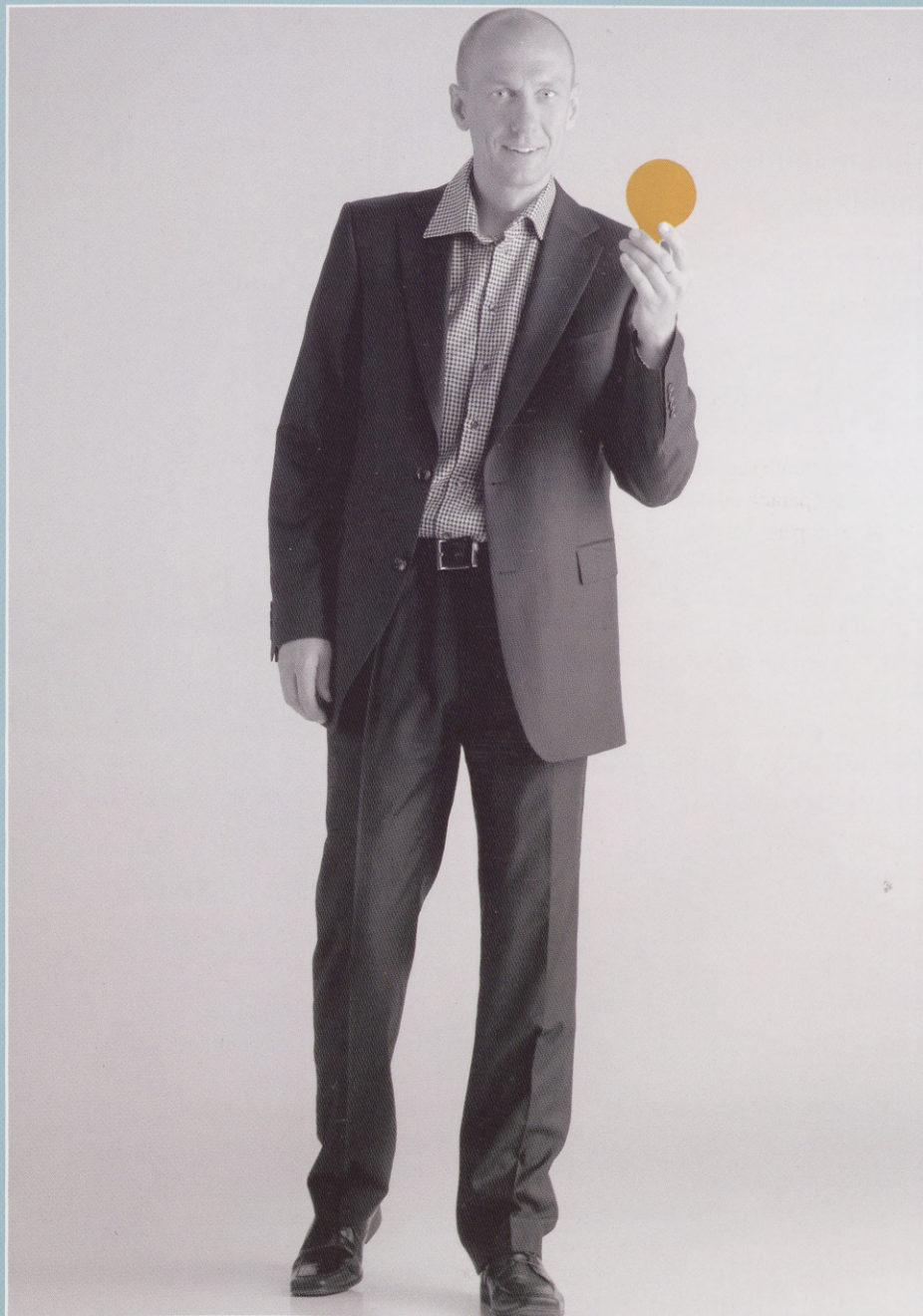
Varem töötasin täiskohaga ühes Eesti ja lühikest aega ka ühes Läti hulgimüügifirmas müügidirektorina. Õppinud mitmes kõrgkoolis, lõpetasin oma haridustee USAs Bentley College'is turunduse bakalaureusekraadiga. Ameerika-aastatel tegin suviti müügitööd – müüsin neli suve majast majja käies raamatuid. Veidi üle aasta tagasi lõpetasin INSEADi ülikooli organisatsioonipsühholoogia diplomiga.

Mis teid koolitamise juures köidab?

Vahetu kontakt inimestega, võimalus neile midagi väärtuslikku anda ning kõige enam vast see, kui suudan neid mingi uue idee või vaatenurgaga üllatada. Mind köidab koolitamine kui tegevus ka väga sügaval ning lihtsal põhjusel – ma armastan seda.

Mis on koolitusvaldkonna pahupooled?

Ehk väsimus, mis eriti esimestel aastatel seda tööd tehes tekib. Kui ikka kolm pikka päeva grupi inimestega koos olla, siis pärast seda on vaja vähemalt päevakene taastuda. Raske on ka koolitada neid, keda on koolitusele saadetud ning kes sellest ise (vähemalt

Koolitusguru Peep Vain armastab seda, mida teeb.

Raske on ka koolitada neid, keda on koolitusele saadetud ning kes sellest ise (vähemalt alguses) üldse huvitatud ei ole.

alguses) üldse huvitatud ei ole. Viimaks tuleb pähe ka „lühikeste käte” sündroom. Pean

silmas seda, et pärast koolitust tavaliselt osalejatega kontakti ei ole ning koolitaja ei tea, kas ja kuidas õpitu ellu rakendati ning milline oli koolituse reaalne kasutegur.

Milline on praegu koolitusturu seis Eestis?

Koolitusturg on minu arvates väga heas seisus.

Mis on Vain & Partnerite edu taga?

Meeskonna ühised põhiväärtused, julgus, innovatiivsus, elulähedus, endale esitatavad kõrged nõudmised, hoolivus ja pühendumus.

Milline inimene sobib / ei sobi koolitajaks?

Koolitajaks sobib see, kellel on teistele andmise ja õpetada tahtmise pisik sees.

Koolitajaks sobib see, kellel on teistele andmise ja õpetada tahtmise pisik sees. Tihti arvatakse, et peab kangesti tahtma esineda ja edev olla. Usun, et seda on õige vähe vaja ning et suures koguses need asjad hoopis segavad koolitajal oma tööd tegemast. Lisaks oleks vaja uudishimu ja õpivalmidust. Ja töökust.

Kas koolitajaks sünnitakse või õpitakse?

Nagu iga asjaga – ikka õpitakse. Kaasasündinud võimekusega on nii, et osale on ehk rohkem sünnipärast andekust kaasa antud, kuid ainuüksi sellega pole küll midagi peale hakata. Pealegi, koolitaja käib oma karjääri jooksul läbi eri staadiumitest, areneb professionaalina, siis jälle kaotab osa oma kompetentsist (muutudes endaga liiga rahulolevaks) ning pöördub jälle põhiasjade juurde tagasi. Nii et koolitajaks saamine ja jätkuvalt olemine on üks lõpmatu protsess.

Koolitajaks saamine ja jätkuvalt olemine on üks lõpmatu protsess.

Koolituste eest võetakse kõvasti raha. Seega võib järeldada, et koolitussektoris tasub töötada. On see nii?

„Kõvasti” on suhteline. Koolitussektoris tasub töötada ning äri teha peamiselt vaid siis, kui seda valdkonda armastada. On palju muid ärisid ja valdkondi ja ameteid, kus saab oluliselt rohkem raha teenida ja teha.

Milline on hea koolitaja?

Hea koolitaja on see, kes paneb end 100% mängu, kes õpetab seda, milles on ise kompetentne, kes hoolib inimestest, kes viitsib alati valmistuda ning kes mitte kunagi „valmis” ei saa.

Kui palju on koolitustel mulla ja kui palju tött?

Kas mulla = vale? Ma arvan, et see sõltub vägagi koolitusest ja koolitajast. Ma loodan, et enamik koolitusi on ikka enam vähem OK, tõesed ja mitte väga mularohked.

Kas ja kui palju on teie meelest Eestis tõeliselt häid müügiinimesi või on pigem kõik sellised nn pähemäärijad?

Kahjuks on tõeliselt häid müügiinimesi vähe ja õnneks on ka väga tüütuid ja lolle pähemäärijaid vähe. Üsna suur osa langeb

Kahjuks on tõeliselt häid müügiinimesi vähe.

vahepeale ja on täitsa vinks-vonks abimehed ostu sooritamise juures.

Mis on kõige müstilisem asi, mille olete suutnud maha müüa?

Ei meenu ühtegi asja, mida sinnapoolegi võiks liigitada. Võib-olla matrisjoška nukk Ameerikas 1991. aastal.

Kas te müüte pigem ennast kui enda keha ja miimikat või ikkagi oma teadmisi?

Vastaks nagu Alev Ström. Pigem ikka oma mõju ja positiivseid tulemusi inimestele.

Räägitakse, et teie koolituste tekstid on tõlgitud (muudetud) USA raamatutest. Kas see vastab tõe ja miks nii arvatakse?

Osalt võib-olla sellepärast, et ma olen oma minevikus olnud USA autoritest palju

mõjutatud. Osalt võib-olla sellepärast, et osa asju, mida õpetan, on nn tavateadmine (*common knowledge*) ning kui keegi on ühest (või mõnest) raamatust midagi sarnast varem lugenud, tekib loomult skeptilisel eestlasel seos a` la „aaa... näe... spikerdab jne”. Osalt võib-olla sellepärast, et üht-teist olengi teadlikult ja tsiteerides teistelt autoritelt laenanud. Osalt võib-olla sellepärast, et need arvavad pole mu koolitusel käinud.

Kellelt või millelt te inspiratsiooni saate?

Oma kolleegidelt. Oma lastelt. Raamatutest. Teistel koolitajatelt.

Kuidas te end motiveerite?

Mind huvitavate eesmärkide kaudu. Vahelduse kaudu. Enda vormis hoides. Järjest rohkem puhates.

See on üldteada, et kõik õpivad teilt, aga mida teie õpite tudengitelt / teistelt inimestelt?

Teistel õpin nende maailmanägemist ja -tunnetamist. Sedakaudu saan ise enda taju paremini läbi mõelda ja tunnetada. Vahel tekivad uued sünergiaid. Vahel on mõni osaleja olnud mulle inspiratsiooniks teatud eksperimentide ja muutuste elluviimisel.

Kas motiveerivate CDde projektile on oodata ka järgi?

Praegu on selle parimaks järjeks kirjutamisel olev raamat. Usun, et pikemas plaanis tuleb ka uusi kuulamismaterjale.

Peep Vain.

Maive Rute: „Odava tööjõuga maana Eesti välisinvestoritele enam huvi ei paku.“

Anu Kerdi
anu.kerdi@ebs.ee

Alates 2005. aasta aprillist töötab Maive Rute Euroopa Komisjoni väike- ja keskkettevõtluse konkurentsivõime edendamise direktorina. Nii kõrgel positsioonil eestlannat kui Maive Rute Brüsselis teist ei ole. Enne seda töötas ta viis aastat sihtasutuse KredEx juhatajana, vastutas KredExi loomise, uute toodete väljaarendamise, meeskonna ja süsteemide ülesehitamise eest.

Varem on Maive Rute töötanud maaelu laenu tagamise sihtasutuse juhatajana, USA nõustamisabi VOCA Eesti programmi direktorina, Balti-Ameerika Ettevõtlusfondi analüütikuna ja PWC auditimeeskonnas. Lisaks põhitööle tegutses Maive Rute vabatahtlikuna rahvusvahelises noorte ettevõtjate ja juhtide organisatsioonis JCI treenerina, millele lisandus hiljem juhtimistreeneri amet Invicta egiidi all.

Maive Rute on omandanud ärijuhtimise magistrakraadi Austrias Doonau ülikoolis ja lõpetanud ökonomistina (kiitusega) Eesti Põllumajandusakadeemia. Ta on end täiendanud õigusteaduse alal Õigusinstituudis, pangandusküsimustes Pangaliidu pikaajalistel kursustel ning õppinud keeli Goethe Instituudi ja Prantsuse Kultuurikeskuse juures. Loeb ja suhtleb lisaks emakeelele inglise, saksa, prantsuse ja vene keeles. Tema töö väike- ja keskkettevõtluse rahastamisvõimaluste parandamiseks on leidnud tunnustust Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ning EVEA aumärkidega. Maive Rute on abielus ja kahe lapse ema.

Kuidas mõjutab teie töö Euroopa väike- ja keskkettevõtete elu? Missugust abi on ettevõtjatel komisjonilt oodata?

Kõigepealt on oluline aru saada, mis on komisjoni roll ja kuidas Euroopas kujundatakse poliitikat laiemalt Eesti

Maive Madeiral rändamas.

ettevõtjate elu mõjutavad. Kohtan sageli väga lihtsustatud ettekujutust Euroopa ettevõtluspoliitikast – justkui oleks tegu mingite salapärase fondidega, kuhu saavad ligi üksnes asjasse pühendatud.

Tegelikult on Euroopa Liidu kõige olulisem teene Eesti ettevõtjate jaoks **siseturg**, kus kaubad, teenused, kapital ja inimesed saavad vabalt liikuda. Praegu võime uhked olla selle üle, et Euroopa Liidu turg on rahvaarvult suuruselt kolmas maailmas pärast Hiinat ja Indiat, aga ostujõult maailma juhtiv turg. Komisjoni roll on luua seadusandlik keskkond, kus need neli ülalnimetatud vabadust toimiksid, samuti valvab komisjon siseturu seaduste rakendamise üle liikmesriikide poolt. Nagu teame, on siseturu edasiarendamisel veel palju tööd teha – teenuste, energia, kapitali turud on jätkuvalt üsna fragmenteeritud. Suurem ja arenenum siseturg loob võimalusi ka Eesti ettevõtjate jaoks. Samas tähendab ühine siseturg ka **ühtset seadusandlikku keskkonda** tarbijakaitse, tooteohutuse, keskkonnakaitse jms valdkondades. Need ühised mängureeglid mõjutavad väga otseselt Eesti ettevõtjate tootearendust, investeeringuid, kulude taset.

Minu roll väike- ja keskkettevõtluspoliitika direktorina on seista hea väike- ja keskkettevõtluse seisukohtade arvestamise eest Komisjoni seadusloomes ja poliitikat

kujundamisel. See tähendab ühelt poolt regulaarset dialoogi Euroopa peamiste ettevõtlusorganisatsioonidega ning teisalt aktiivselt koostööd ja mõjutamist komisjoni sees.

Nii näiteks valime me igal aastal koos ettevõtlusorganisatsioonide esindajatega komisjoni ametlikust seadusandlikust tööplaanist välja ca 15 olulisemat teemat, millel silm peal hoida. Iga kahe kuu tagant korraldame kokkusaamisi peamiste ettevõtlusorganisatsioonide esindajate ning komisjoni vastavate teenistuste töötajate vahel, kes nende väljavalitud 15 uue seaduse või initsiatiivi eest vastutavad. See võimaldab kaasata ettevõtjate seisukohti juba protsessi väga varases staadiumis, mitte üksnes tavapärase konsultatsiooniperioodi jooksul pärast seaduste valmimist. Minu direktoraadi töötajad koguvad ka andmeid, otsivad argumente VKE seisukohtade kaitseks ja esitavad neid komisjoni sees seadusi ja initsiatiive ettevalmistavates töögruppides.

Teiseks suureks Euroopa Liidu mõjuvaldkonnaks on **ühised poliitikad**, mille elluviimist rahastatakse muuhulgas näiteks sotsiaalfondi, regionaalfondi ja maaelufondi vahendite abil. Komisjon koos liikmesriikidega määrab igaks rahastusperioodiks (praegune 2007–2013) nende fondide kasutamise prioriteedid

Erakogu

ja üldreeglid, kusjuures täpsemad alameesmärgid sõltuvad iga liikmesriigi enda vajadustest. Nende vahendite haldamine on liikmesriikide korraldada, mis tähendab, et Eesti ettevõtja peaks infot otsima EASI, PRIA ja KredExi käest või siis vastavate ministriumite kodulehtedelt. Minu direktoraadi roll on siin olnud eelkõige selles, et muuta Euroopa programmid ettevõtjatele kättesaadavamaks. Nii näiteks arvestavad uus regionaalpoliitika ja 7. teadus- ja arendustöö raamprogramm märksa enam ettevõtjate vajadusi.

Euroopa Liidu VKE poliitika erineb üldtoodust selle poolest, et suur osa selle poliitika valdkondadest on liikmesriikide pädevuses ehk et komisjonil pole õigust seadusi luua näiteks ettevõtete loomise / registreerimise / pankrotide haldamise või näiteks ettevõtlushariduse vallas. Laias laastus kasutame järgmisi instrumente:

- ettevõtluskeskkonda edendavate reformide julgustamine liikmesriikides Lissaboni majandusarengu protsessi, heade kogemuste vahetuse ja tagasiside andmise teel;
- rahalised vahendid väike- ja keskettevõtete kapitalile ligipääsu parandamiseks, mis toimivad EIFi hallatavate garantiiskeemidena ja mille peamiseks vahendajaks Eestis on KredEx;
- Enterprise Europe Network ehk Euroopa ettevõtlusvõrgustik, mis ühendab ligi 500 ettevõtluse nõustamise ja tugiteenuste pakkumisega tegelevat organisatsiooni. Komisjon rahastab selle võrgustiku tegevusi ligi 60 % ulatuses.
- mitmesuguste projektide, uuringute ja initsiatiivide rahastamine, et katsetada teatud uusi ideid või rajada alust tulevastele suurematele programmidele.

Soovitan kõigil täpsemat infot nii poliitika, programmide kui ka rahastamisvõimaluste kohta vaadata Euroopa VKE portaalist <http://ec.europa.eu/enterprise/sme>.

Asusite Brüsselisse tööle 2005. aasta aprillis. Mis on selle kolme aasta jooksul õnnestunud ära teha?

Kolm aastat on olnud tihedalt tööd täis. Kõige olulisemate saavutustena tootsin esile uue väike- ja keskettevõtluspoliitika rajamise Euroopa tasandil 2005. aasta lõpus, Enterprise Europe Networki käivitamine 2008. aasta veebruaris, SME Envoy ehk siis komisjoni VKE saadiku tööle süsteemse aluse loomise ning kommunikatsioonitöö olulise parandamise.

Loorberitel puhata me aga ei kavatse. President Barroso algatas eelmise aasta lõpus uue olulise etapi, kui palus meil ette valmistada akti „Small Business Act for Europe” (SBA) ehk Euroopa väikeettevõtlusakti. See kasutab kogemusi, mis me oleme saanud alates 2000. aastast Euroopa väikeettevõtlusharta elluviimisel, aga läheb mitmetes valdkondades kaugemale ja ühtlasi ka märksa konkreetsemaks. Praegu on väga intensiivne töö käimas komisjoni kõigi peadirektoraaatidega, kellel ettevõtluspoliitikaga kokkupuudet. Samuti kestab kuni märtsi lõpuni Internetis avalik konsultatsioon, kuhu kõigil soovijatel on sama üldtoodud VKE portaali kaudu võimalik oma arvamus saata.

Tooge palun mõni konkreetne näide, mida oleks ettevõtjatel oodata?

Näiteks kavandame Euroopa eraettevõtte vormi loomist, mida saaks kasutada ettevõtte rajamiseks kõigis liikmesriikides. Usume, et see teeks ettevõtjatele uutele turgudele mineku kergemaks. Samuti kavandame uutele ettevõtjatele vahetusprogrammi rajamist, mis võimaldaks uutel ettevõtjatel teises liikmesriigis kogenud ettevõtja juures 1–6 kuud praktilik olla. Või siis idee rajada juhtide treeningprogramm Hiina ja India turgudele minekuks, mis sisaldaks nii keeleõpet kui ka väga praktilist turu ja kommete tundmaõppimist.

Miks valisite just väikeettevõtluse direktori ametikoha? Kas see on unistuste töökoht või on veel kusagile pürgida?

VKE poliitika oli minu varasemat töökogemust arvestades loogiline valik, erinevalt paljudest teistest nüüdsetest kolleegidest ma muudele kohtadele ei proovinudki. Huvi komisjoni väljakuulutatud direktorikohtade vastu oli suur, minu ametikohale kandideeris näiteks ligi 300 inimest. Idee ühtse Euroopa ülesehitamisest inspireerib

Idee ühtse Euroopa ülesehitamisest inspireerib mind, seepärast on komisjonis töötamine jätkuvalt innustav.

mind, seepärast on komisjonis töötamine jätkuvalt innustav. Direktoritel on komisjonis

kohustus teatud aja tagant töökohta vahetada, nii et mõne aasta pärast loodan endale uue põneva vastutusala leida.

Mida soovitaksite teistele eestlastele, kes Euroopa institutsioonides töötamise vastu huvi tunnevad?

Soovin eelkõige visadust, oma võimaluste realistlikku hindamist ja tahet õppida. Euroopa institutsioonidesse tööle pürgijaid on väga palju, 100–200 inimest kohale pole sugugi haruldane. Laienemisejärgsed erikonkursid uute liikmesriikide kodanikele hakkavad läbi saama, tuleb valmis olla üldkonkurssideks, mis oma sisult Euroopa-alaste teadmiste ja keeleoskuse mahukad testid.

Oluline on teada, et institutsioonides jagunevad töötajad laias laastus ametnikeks ja assistentideks, kusjuures töösuhte alus võib olla nii lepinguline kui ka eluaegne avalikku teenistusse nimetamine. Kõige suurem konkurss on eluaegsete ametnike kohtadele, lepinguliste agentide ning assistentide kohtadele on tingimused märksa kergemad ja ka kandidaate vähem. Kõigile neile erinevatele kategooriatele on erinevad konkursid, mille kohta huvilised leiavad infot Euroopa personaliameti EPSO kodulehelt.

Konkursid edukalt sooritanud võetakse nn laureaate nimekirja, kust institutsioonidel on võimalik uusi töötajaid värvata, kui juba olemasolevate hulgast sobivat ei leita. Laureaate nimekirja saamine ei taga veel tööle saamist, kuid kogemuste järgi võin öelda, et assistentide nimekiri (sekretärid, juhiabid, finantsassistendid) saab väga kiiresti läbi sõelatud. Ametnikukohale kandideerijad seevastu peavad endale ise promo tegema ja oma elulugusid laiali

Kaks kõrgharidust või siis magistri- või doktorikraad on pigem reegel kui erand.

saatma. Üldjuhul peetakse kandidaati laureaate nimekirjas 2 aastat. Kui selle ajaga ametisse pole saadud, tuleb otsast alustada. Komisjoni ametnikuks töölesaatjate keskmine vanus on praegu 35 aastat. Kaks kõrgharidust või siis magistri- või doktorikraad on pigem reegel kui erand. Täiesti tavaline on, et räägitakse hästi kolme võõrkeelt.

Missugune on teie tavaline töönädal? Mis teeb teie töö raskeks, mis kergeks?

Töötan 47–50 tundi nädalas, millest vähemalt seitse tundi kulub üldjuhtimise koosolekutele ja vähemalt teist sama palju konkreetse töövaldkonna arutelu koosolekuteks.

Tavaliselt on mul iga nädal esinemine mõnel konverentsil, kas siis Brüsselis või kuskil liikmesriigis. Tavalisel tööpäeval maandub mu kirjakasti vähemalt sadakond e-kirja, millele lisanduvad paberil laekuvad allkirjastamist nõudvad dokumendid ja finantsfailid.

Töö teeb raskeks asjaolu, et VKE poliitika on loomult horisontaalne ja väga laiahaardeline. Tuleb olla kursis väga erinevate teemadega alates haridusküsimustest kuni standardiseerimise ja avalike hangeteni välja. Kaasa aitab mu tööle aga tugev poliitiline toetus praeguse voliniku Verheugeni poolt ning kolleegide kõrge professionaalne tase.

Milliseks hindate Eesti ettevõtluse ja innovatsiooni taset?

Majandusvabaduse hindamise tabelites saab Eesti enamasti kiita, ettevõtlikel inimestel on Eestis kergem alustada kui nii mõneski teises liikmesriigis. Huvitav on samas märkida, et viimaste küsitluste alusel on eestlased suhtumises oma ettevõtte rajamise lähedal Euroopa keskmisele – seda mõtet on veeretanud ca kolmandik küsitletutest – jäädes kõvasti maha lätlastest, leedukatest ja poolakatest, kus ligi pooled vastanutest näeksid end lähitulevikus meeleldi ettevõtjana.

Eesti ettevõtjad on uuendusmeelsed, pea pooled on viimaste uuringute andmetel hiljuti uuendanud või täiustanud oma protsesse ja tooteid, ületades isegi Euroopa keskmist taset. Eesti ettevõtjad investeerivad innukalt info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatesse, nagu ka masinatesse ja seadmetesse, teenindussektori firmad on varmad oma tooteid uutele vajadustele kohandama. Samas jääb nõrgaks teadus- ja arendustegevuse investeeringute tase, kõrgetehnoloogia sektorite osakaal majanduses on jätkuvalt madal, eksport jääb impordile alla.

Maive eestlasena Brüsseli jaanitulel.

Erakogu

Missugune on Teie arvates Eesti ettevõtete potentsiaal välisturgudele minekul või välisinvestorite ligimeelitamisel?

Eesti ettevõtjad on teinud visa tööd uute eksportturgude leidmisel ja nende pingutustega on kindlasti vaja jätkata. Kui Euroopas keskmisena on vaid 8% väike- ja keskettevõtjatel tulused ekspordist, siis Eestis ulatub nende firmade osakaal üle 20%. Suurendada pole vaja mitte ainult ekspordi mahtu, aga kindlasti parandada ka struktuuri kes- ja kõrgetehnoloogilise ja kõrgema lisandväärtusega ekspordi suurendamise suunas.

Arvestades Eestis toimunud kiiret palkade kasvu, võime ilmselt tõdeda, et odava tööjõuga maana Eesti välisinvestoritele enam huvi ei paku. Nüüd tuleb rõhuda uutele tugevustele: kes- ja kõrgharidusega tööjõu kõrge osakaal, laialt levinud ICT ja keeleoskused, arenenud logistika teenused, suhteliselt madalam bürokraatiakoormus, põhjamaiselt usaldusväärne töökeskkond ja maksete tasumise kultuur.

Estonian Business School

Marika Priske

majandus- ja kommunikatsiooni-
ministeeriumi kantsler

Minu koostöö Maivega sai alguse siis, kui ta 2001. aastal võttis vastu meie väljakutse asuda looma ja juhtima Krediidid ja Ekspordi Garanteerimise Sihtasutust, lühinimega Kredex. Kredexi näol on praegu tegemist kompetentse ja partnerite poolt hinnatud asutusega ning eelkõige on selleks aluse pannud Maive sihikindel ja väga professionaalne töö. Maive ongi üks sihikindlamaid ja eesmärgipärasemalt liikuvaid inimesi, keda üldse tean. Olen alati imetlenud tema tahtejõudu ja tööviimet, aga selle juures on ta ka alati säilitanud hea huumoritaju ja empaatiavõime. Maive peale sai ja saab alati kindel olla, temaga kokkulepitu peab ikka paika ning kui ta midagi ette võtab, siis võib selle edus kindel olla. Ja rõõm on tõdeda, et sama edukas on Maive olnud ka oma ettevõtmistes Brüsselis. Kui Euroopa Komisjoni kõrgel ametikohal töötab selline inimene kui Maive, siis see on üks paremaid visiitkaarte, mida Eesti ja eestlased omavad.

Lisaks tõisele poolele tuleb kindlasti mainida, et Maivel on tore perekond ja ma ei ole teda ajapuuduse üle kunagi virisemas kuulnud, ta on alati suutnud leida aega nii töö, enesetäienduse, pere, sõprade kui ka hobide jaoks.

Why I decided to study in LUMS?

Anneli Hallik
Suprema Academy

Making decisions concerning the future of your life is never easy. Where, when and what to study could have an enormous impact to your career path.

I decided in favor of continuing my studies in Lancaster University Management School (LUMS), because it has always been my dream to study in the UK. The universities

It has always been my dream to study in the UK.

in the UK are world famous and respected worldwide. The high rankings of LUMS gave me the confidence to choose this university.

The most influential aspect for me was the wide choice of different courses in LUMS. After 1.5 years of studies in EBS I have started to feel interested in some specific fields. In LUMS there is the opportunity to do a joint degree, for example I am planning to specialize in economics and finance. In other words, I can take exactly these courses that I believe will be related to my career and appeal to me.

Continuing my studies in LUMS will add one year to the undergraduate years, however with 2 years in EBS and 2 years in LUMS I will get the diplomas of both universities, which hopefully will give an advantage competing for jobs worldwide.

I believe that LUMS would be a great option especially for those, who also intend to do a Master's degree abroad, because you would have a greater choice to find a university, where to continue with graduate studies.

The problematic side of studies in LUMS is the costs. The tuition fees and the living costs are higher compared to Estonia. Luckily, the

The problematic side of studies in LUMS is the costs.

tuition fees can be covered with a loan taken

Anneli Hallik wishes to acquire double diploma in LUMS.

from the Government of the UK and the loan conditions are quite reasonable. I am also still looking for ways to finance my studies, yet I believe that everything is possible if you have a goal.

I put all the pluses and minuses on the paper and the list of pluses was much longer and I just felt that it is the right thing to do. To sum up, I am hoping to widen my outlook and progression opportunities with LUMS.

Degree after graduating: BA Business Administration/BSc Business Studies
Choices of specialisms: Finance & Accounting, Economics, Management Science, Marketing
Tuition fee: £3,150
Rankings: 6-star business school
Number of students: 3498
Location: North-West England

Anneli's future campus in Lancaster.

Dr Radka Obrtelova at EBS

EBS International Department

A new four-year collaborative undergraduate programme has recently been agreed which offers students from Estonia a chance to gain BSc Business Studies at LUMS and BA in Social Science, Business Administration from EBS.

Could you please tell us a few words about yourself and Lancaster University Management School (LUMS)?

I look after collaborative partnerships at LUMS from the very beginning of selecting an appropriate partner through to negotiating the terms of the partnership up to making sure that the students coming to LUMS from the partnership agreements are happy with their study environment. I started working for LUMS in September 2007 so I am still fairly new but I must say that Lancaster University is a very friendly place to be and everybody is there for you if you need advice and support. I love working with our students because they come from all over the world and I am learning a lot from them. Lancaster University Management School is a very highly ranked school. In the last Financial Times ranking we came 22nd in the world and 4th in the UK.

If you want to see what it is like at LUMS go to our website <http://www.lums.lancs.ac.uk/> and watch our videos in the Undergraduate section. I think this gives you a good idea what LUMS is about. Lancaster University is a campus based university, which is quite unusual and it has a lot of advantages. Students live and learn on the Campus. Everything you need is there – library, shops, bars, parks, football fields, bus to town, you name it. It is always very busy and students spend a lot of their time together engaging in all sorts of activities. We were also voted the safest campus in the UK. Well, what more can I say – come and see for yourselves! Studying in the UK is very different from what you are used to in Estonia. I myself studied in the Czech Republic, Spain, Ireland and England and I think the English higher education really gives you very hands on experience for life together with critical thinking skills. The lecturers will challenge you all the time asking you about your

opinion and you will be expected to challenge them. Our students also interact with high profile employers and meet them at the Campus. It is a very vibrant environment and if you decide to make the most of it, you will learn a lot. Sometimes I wish I was a student again....

It is such a big honor for EBS to be part of the double diploma programme with the Lancaster University Management School. What made you choose Estonia and EBS?

Both LUMS and EBS have been members of same educational networks and I think the first contact was made at some conference. This is the way things usually happen – you get to talk to somebody and you just click. Then of course we had to look at our University strategy and see whether such partnership fits in. Lancaster University is aware of the high quality of Eastern European students and we felt that it would be great to have some of them as a part of our student community. Also bearing in mind the economical development in Estonia in the past 15 years I think there is a lot material for academic research so we hope our academics will be able to benefit from this partnership and hopefully initiate some joint research.

EBS is highly regarded in Estonia and the reputation will eventually grow across the world. We feel there is a great potential in our partnership. I met a number of your students and I must say that they are amazing! Their English is far better than mine and they are also very mature and entrepreneurial. So, yes, we feel the EBS students will be great asset for LUMS.

What is so special about double diploma programme? Why would you suggest EBS students to participate in it?

Do you really need to ask this question? Come on, who wouldn't want 2 degrees in 4 years? Of course there is more to that. I think in today's world you need a bit more than just a degree. Having a double degree will definitely increase your employment chances if you decide to work outside Estonia. Also the double degree will give you more solid ground for your further studies. If you decide to do a Master degree anywhere in the world, with the double degree from Lancaster you have more doors open. Also as I mentioned earlier I think the UK education system is very different from the Estonian system and that will give you good experience from both worlds. Don't forget that we have students of about 90 different nationalities on the Campus and interacting with them on daily basis will give you best preparation for your

Radka Obrtelova on her visit to EBS (with Madis Habakuk, Nicola Hijlkema and Peeter Kross).

career in a multinational company or just life in global world.

At first glance, what are the main differences in our universities?

Our university has about 11 000 students so we are much bigger than EBS. Also we are in the countryside surrounded by hills and nature. But I suppose we both have the same objectives – provide the best for our young people. And size is not everything! Smaller is sometimes better because you can be more personal with your students. It is hard for me to say because EBS reminds me of my old High School so I felt a bit emotional when I first stepped in. From a student point of view, I think you will feel that you have more opportunities in Lancaster because we offer a lot of choices. The Business studies degree has all together 16 modules in year 2 and 3 and only 4 of them are compulsory so you will have greater freedom to design your degree.

Are there already any students who would like to come to Estonia to study? Why would they choose to come here?

I must admit that Estonia is not on our

students' radar yet and we hope that your students will help us promote the opportunities of Estonia. This is also the reason why the partnership with EBS is so important because we are hoping to raise the

awareness of Estonia. I spoke to your Student Council and we said we would try to initiate some joint projects between your Council and our Student Union.

Dr Obrtelova checking out the picture of our rector in the Senat room.

Erakogu

EBS/UK BBA and BBL

Nicola Hijlkema, Vice Rector for International Relations

I wanted to share with you the pleasant news about how our relationship with LUMS is growing deeper and stronger.

It is very true that the better you get to know your friends, the more you trust them. This is the third visit by a representative of LUMS to Estonian Business School, and once again we have added to the range of cooperation between our two schools.

From now on, EBS will be admitting a special group of students destined to apply for Lancaster. They will be the EBS/UK BBA students, who will be selected before their entry to the school for the excellence of their

grades on graduating from high school; for their language skills; and for their interest in obtaining the two diplomas. It is proposed that these students will enjoy a privileged link to Lancaster during the first two years of their studies. When Radka Obrtelova visits she will meet them on a regular basis to answer specific concerns and follow their progress. They will be included in the information sharing from LUMS. They will be kept informed on such items as career planning and internships, and will be given specific courses leading to a better chance of success in the interviews which will be held in the second year of their studies in Estonia.

But that is not all! It has now been agreed that BBL students interested in LUMS will also be considered for admission at the end of the first two years at EBS. Those admitted

will have to choose specific electives, some of which were offered before, perhaps in different years. However, in order to apply for LUMS, the following six electives must be taken in the first two years of the BBL by those students in the EBS/UK BBL group: Mathematics & Statistics I & II, Financial Accounting, Financial Management, Micro and Macro-Economics.

Your Student Council, too, has been put in touch with the Students Union at Lancaster University. We hope that this will create new links for interaction, perhaps visits and sporting contests, with your colleagues in the UK.

Tõeline investor ei vaata ühe aasta, vaid 3-5 aasta tootlust

Kaarel Tamm

Kaarel.Tamm@ebs.ee

EBSi üliõpilasesindus koostöös Eesti esimese investeerimisklubiga Miljoniklubi alustab EBSis investeerimisklubide käivitamisega. Tudengileht otsustas investeerimisklubide kohta pisut rohkem uurida. Meie küsimustele vastas Miljoniklubi esimees Kalev Kallamets.

Mis on investeerimisklubi?

Investeerimisklubid on 8–15-liikmelised klubid, et igakuiste maksetega koguda koos raha, investeerida, õppida ühise otsustamisega investeerimist praktiliselt, saada uusi tutvusi ja nautida seltskonda. Kõige olulisem asi klubi puhul on see, et kui üks investeerimine on küllalt igav arvuti taga ninanokkimine, siis seltskonnas on kordi rohkem teadmisi ja ideid ning seltskonnas on lahe.

Kuidas see klubi toimib?

Iga kuu investeeritakse liikme kohta

Iga kuu investeeritakse liikme kohta 500-1000 krooni, mis investeeritakse ühte aktsiasse.

500–1000 krooni, mis investeeritakse ühte aktsiasse, valides paari-kolme liikme esitatavast investeerimisraportist parim. Juriidiliselt on klubi kas usaldusühing, mida võib hiljem osaühinguks teha, või võib ka kohe osaühingu teha.

Mille kaudu investeerimine toimub?

Oleme LHV kliendid – ikka Eesti asi.

Kas liituda saavad kõik? On vaja eelnevat kogemust või vastavat haridust?

Parim eelnev haridus on EBSis, Peep Sillandi

Parim eelnev haridus on EBSis, Peep Sillandi tunnid.

tunnid. P/Ed peab oskama arvutada nagu ka bilanssi ja kasumiaruannet lugeda. Siiski, peamine – nagu Warren Buffet ütleb – on väärtusinvestori seisukohast äri mõistmine. Vastus küsimusele, kas sellel äril on võimet kahekordistada kasumit 3–5 aastaga, on olulisem kui P/E.

Kuidas võiks kindel olla investeerimisklubi edukuses?

Oluline protsess, mis toimub klubis, on arutelu ja raportite kaudu enese harimine. Klubis arutatakse üksjagu ka üldistel majanduslikel ja börsi arengu teemadel. Kui inimestel on raha sees, siis tehakse seda põhjalikult. Lisaks loevad haritud inimesed raamatuid ja jälgivad uudiseid. Väga oluline on klubi loomisel inimeste valiku protsess: teatud „ruttu rikkaks” ja „teeme repot” inimesi tuleb ühemõtteliselt välistada. Spekuleerimine/kauplemine pole investeerimine.

Kuhu tavaliselt investeeritakse?

Meie investeerime esialgu Baltikumi ettevõtetesse, mille kohta on teatav eelnev kõhutunne, taustinfo ja millel ka madalamad tehingutasud. Pärast üht aastat soovitaks uurida teisi turge. Kuid pean väga rumalaks arusaama, et Eestis pole kasvupotentsiaaliga aktsiaid. On küll. Eestlased on targad, töökad ja suure mõtlemisega.

Kuid pean väga rumalaks arusaama, et Eestis pole kasvupotentsiaaliga aktsiaid.

Räägi pisut lähemalt Miljoniklubist.

Meil on kümme liiget ja ühes kuus investeerime praegu 5000 krooni, tulevikus ilmselt 10 000 krooni. Klubi nimi tuleb arvutusest, et 10 liiget, panustades iga kuu 5 aasta jooksul 500–1500 krooni kasvukuga 8% pluss dividendid, võiks kokku saada 1 000 000 krooni.

Kuidas Sina investeerimisklubidega kokku puutusid?

Idee ise tuli ärireisilt Dublinis ajakirja lugedes ja Iiri klubide mudeliga tutvudes. Minu ja EBSi vilistlase Sören Vetevoolu eestvedamisel tegime Ameerika Investorite Liidu juhiste abil koos EBSi magistrantidega oktoobris usaldusühingu Miljoniklubi.

Kuidas Miljoniklubil läinud on ja kuidas praegu läheb?

Eks iga kirjaoskaja teab, et sügisest pole aktsiaturud just õitsele puhkenud. Loomulikult oleme miinuses, nagu samal perioodil ka pea kõik fondid, kuid tõeline investor ei vaata mitte isegi ühe aasta, vaid 3–5 aasta tootlust.

Mis on olnud seni Miljoniklubi suurim õnnestumine?

Suurim õnnestumine on see, et me tõesti naudime iga koosolekut ja iga kohtumine on tõeliselt hariv. Lisaks ka see, et on palju inimesi, kes soovivad uusi klubisid luua.

Kuidas investeerimisklubiga liituda?

Meie klubiga saaks liituda Warren Buffet, eestlastest Rain Lõhmus. Lühidalt, oleme reserveeritud vaid meile hingeliselt väga lähedastele inimestele. Kuid aitame uusi klubisid luua ja mitu klubi on ebsikate poolt loomisel.

Investeerimisklubi Miljoniklubi juht Kalev Kallamets.

EBS Tudengileht soovitab:

Kaarel Tamm

Kaarel.Tamm@ebs.ee

Oil: Anatomy of an Industry

Matthew Yeomans

Tegu on väga ülevaatliku raamatuga nafta ajaloost ja selle käekäigust läbi aastate. Autor tutvustab mitmeid fakte ja kirjutab nafta avastamisest, selle rollist maailmasõdades ja sellest, kuidas Araabia riigid nafta tõttu Läänemaailma vastu pöördusid. Raamat puudutab ka USA presidendi George W. Bushi administratsiooni ja nende energiapoliitikat. Täna, mil nafta hind lööb üha uusi rekordeid, on see raamat väga päevakajaline.

How to Trade In Stocks

Jesse Livermore

Jesse Livermore oli 20. sajandi silmapaistvaim aktsiatega kaupleja. Mees jõudis oma elu jooksul mitmed korrad börsil kogu raha kaotada ja seejärel uuesti tagasi

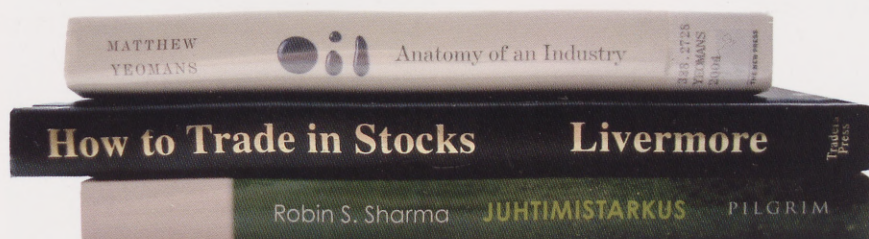
teenida. Ta oli nii edukas, et teda süüdistati isiklikult 1929. aasta USA majanduskrahhis põhjustamises. Raamatus on arusaadavalt kirjas kõik, mida ta oma elu jooksul õppis – kuidas ennustada aktsiate liikumist, kuidas õigeid aktsiaid valida ja palju muud. See raamat peaks olema iga investeerimishuvilise „piibel“.

Juhtimistarkus. Mungalt, kes müüs maha oma Ferrari.

Robin S. Sharma

Selle fantastilise raamatu autor on mõne

nädala eest Eestit külastanud maailmakuulus juhtimisguru Robin Sharma. Raamatus toob autor välja mitmeid võimalusi, kuidas inimesed saaksid tööl ja eraelus paremini hakkama. Näiteks kirjutab Robin Sharma, et „iga päev samade asjade tegemine ei anna uusi tulemusi. Selleks, et muuta tulemusi, pead muutma seda, mida teed.“ Raamat on lihtsasti jälgitav ja väga huvitav ning annab lugejale maailmast teise vaatenurga. Saadaval ka Eesti raamatupoodides.

Milleks see raha?

Anti Palmi

Gümnaasiumiealiste noorte seas on vähe neid, kellel on kooli kõrvalt aega tööl käia, ja seega sõltub enamik neist oma vanemate antavast taskurahast.

Üks abituriumiklassi õpilane kasutab kooli kõrvalt töötamiseks teenitavat raha oma igapäevaste kulude katmiseks. „Ostan endale ise süüa ja maksan bussipiletite eest,“ ütleb vanalinna kohvikus töötav tüdruk. „Elamiseks üsna vajalik, kuid mitte kõige vajalikum, aga lihtsustab ja annab rohkem võimalusi,“ vastab ta, kui küsida, kui tähtsaks ta raha üldse peab. Noorelt tööelu alustamine aitab noorukitel vähendada sõltumist oma vanematest. Eriti peredes, kus vanemate sissetulek on väiksem ning seetõttu on iga suurem väljaminek üks suur plusside ja miinuste üle juurdlemine. Töökohti, kus päevases õppevormis õppija võiks töötada, on muidugi vähe ning raske on seejuures veel koolist antud koduseid ülesandeid teha, kuid on inimesi, kes sellega hakkama saavad.

Üliõpilastest käivad kooli kõrvalt tööl aga päris paljud. Põhjused võivad olla erinevad, kuid tõenäoline on, et hiljemalt ülikooli ajal peaks inimene taipama, mis tähtsus on

rahal tema jaoks. „Raha on oluline, et elus püsida, ta on kõige alus, hindamatu,“ ütles eraülikoolis ärijuhtimist õppiv tudeng. Need üliõpilased, kes on mõnest muust kohast Tallinna õppima tulnud, peaksid hiljemalt nüüd nägema, et enese majandamiseks on kindlasti raha vaja. Maksta tuleb nii eluasemekulud kui ka transport, mõnel puhul ka õppemaks ning päris söömata ei saa ka elada. „Otseselt raha ma ei kummarda, kuid ilma selleta ma oma arveid ära ei maksa, seega on raha minu jaoks üpris tähtis ning iga suurem kulutus tuleb enne ikka korralikult läbi kaaluda,“ ütles Tallinna Tehnikaülikoolis ehitust õppiv noormees. „Käisin enne ülikooli aastakese tööl, seega tean päris hästi, kui palju peab vaeva nägema, et raha teenida,“ lisas ta.

Õppelaen on üks võimalus, mis aitab tudengil ülikooli tõttu lisanduvaid kulutusi katta. Selle abil saab näiteks endale vajalikke koolitarbeid osta või kasutada seda ka lihtsalt üüri maksmiseks. „Päris naljakas on iga aasta samal ajal näha, kuidas ühiselamusse voorivad uute arvutitega rebased,“ muigab üks kolmanda kursuse tudeng. Tõepoolest, enamasti kulub vähemalt esimene õppelaen moodsama arvuti ostule. Ei saa öelda, et see oleks väär tegu, sest mida aeg edasi, seda

rohkem ülikoolis taolist asja vaja läheb. Kui kool õigeaegselt või enneaegselt lõpetatud, tuleb aga hakata laenu tagasi maksma. Kui eriala valik oli õige ning töökoht käes, ei valmista see tõenäoliselt kellelegi suurt raskust.

Võib öelda, et tänapäeva noored hindavad raha üpriski kõrgelt, sest ilma rahata pole võimalik suurt midagi teha, aga seda kulutatakse ka üsnagi kerge käega. Kui kunagi nõuka ajal liikus raha rahva seas vähe ning enamik asju soetati tutvuste kaudu ning n-ö varastamise või süsteemi tõgamise abil, siis tänapäeva ühiskond on üles ehitatud tarbimisele ning tarbimiseks on vajalik raha. Näiteks riidekaupade valik poodides on suur ning ostjaid näikse samuti jätkuvat, sest kaup vahetub suhteliselt kiiresti. Laristamine on noortele üpris lihtsaks tehtud, sest suuremad pangad pakuvad juba esmakursuslastele arvelduskrediiti ning tingimused järelmaksu saamiseks on ka väga soodsad. Ei saa üldistada, et ise raha teeniv noor väärtustaks raha rohkem kui taskuraha saav noor, sest see seisukoht tuleneb ikka suhtumisest ja elukogemusest. Raha tõelist väärtust koolis ega ülikoolis õpetada ei saa ning selle õppetundi peab igaüks ise elu käest kätte saama.

Tegus ebsikas Taavi Turner jõudis „Ajujahi” finaali

Triin Rebane
Triin.Rebane@ebs.ee

21-aastane Taavi Turner pääses ainukese ebsikana äriplaanide võistluse „Ajujaht” finaali. „Ajujaht” oli üle-eestiline konkurss üliõpilastele ja noorteadlastele parima äriidee leidmiseks. Intervjuus tutvustab Taavi oma ideed ning jagab kogemusi konkursil osalemisest.

Nimi: Taavi Turner
Vanus: 21
Eriala: rahvusvaheline ärijuhtimine, 1. kursus
Töö: Transpass B. V esindaja Eestis
Hobid: Tsikliga off-road'i sõitmine, kestvuskross, EBSi ÜE International Clubi mentor, YFU vabatahtlik
Muid huvitavaid: Olnud keskkooli ajal aasta vahetusõpilasena Saksamaal

Kust tekkis idee võistlusel osaleda?

Idee tuli äri aluste viimases loengus, kui Ülle Pihlak mainis, et EBSile anti selline võimalus, et kes võidab EBSi koolisisesest eelvooru, saab otse finaali. Siis otsustasingi, et oli õige aeg oma idee äriplaaniks kirjutada.

Mida kujutab endast sinu äriidee, millega võistlusel osalesid?

Minu idee aitab inimestel oma kodu sisustada Interneti vahendusel ehk loome Interneti-keskkonna, kus inimene saab teha omale virtuaalse toa, täpselt sellise nagu tal kodus on, kirjutades vastavatesse lahtritesse oma toa mõõtmed ja paigutades ukSED ning aknad õigesse kohta. Seejärel saab hakata valida oma tuppa mööblit, paigutada selle sobivasse kohta ning näha, milline tuba välja näeks. Seega saab inimene kujundada oma toa ilma kodust välja astumata.

Aga kust mööbel tuleb?

Sisustusettevõtted saavad meie toodete kataloogi täiendada. Meie disainerid kujundavad veebikeskkonnas nende tooted just selliseks, nagu nad päriselus on.

Huvitav. Kust sul selline idee tekkis?

Idee tuli mul trollis nr 1. Sõitsin just töölt koju, vaatasin Hipodroomi juures aknast välja ja siis järsku tuli. Mul tulevad kõik ideed

Idee tuli mul trollis nr 1.

niiviisi lambist, kuid see on elluviimiseks kõige reaalsem.

Mis tunne sind valdas, kui EBSi-sisese vooru võitsid?

See oli päris hea tunne. See oli selle aasta üks parimaid uudiseid.

Mis siis edasi sai?

Pärast anti meile natuke aega, et äriplaan lõplikult valmis saada, äriplaan Interneti-keskkonda iplanner sisestada ning siis algas. Teistel võistluse meeskondadel oli ettevalmistusaega natukene rohkem. Nemad alustasid juba 2007. aasta mais, meie alles sama aasta detsembris. Seejärel esitasime oma plaani žüriile.

Kuidas oli karmi žürii ees seista?

Žürii ees olin ma suhteliselt kindla tundeaga, sest usun siiani oma idee originaalsusesse, geniaalsusesse ja sellesse, et ma teen selle ka teoks.

Mida võistlusel osalemine sulle andnud on?

„Ajujaht” oli minu jaoks see koht, kus ma sain väga palju kogemusi.

„Ajujaht” oli minu jaoks see koht, kus ma sain väga palju kogemusi. Osalt läksin sinna ka auhinnaraha pärast, aga üks tähtsamaid asju, mida ma auhinnaraha kõrval seal nägin, oli tagasiside.

Milline tagasiside?

Minu jaoks mõtlema panev. Kuna ma ei saanud ühtegi auhinnalist kohta ega eriauhindu finaalaritlusel, siis järelkult on kusagil miskiit viga või siis on mu idee liiga uudne ja žürii ei saanud piisavat ettekujutust. IT-asjade puhul on tavaliselt nii, et enne, kui tahad kusagilt raha saada või oma ideed presenteerida, peaks asja valmis tegema. Siis on kohe näha kvaliteet, millega on

Tegus ebsikas Taavi oma uuel töökohal.

Kui ma poleks võistlusest osa võtnud, seisaks 3Disain mul siiani dokumentide kaustas. „Ajujahi” pärast aga kirjutasin äriplaani ning nüüd üritan seda ellu viia.

tegu ja kuidas asi töötab. Meil kahjuks ei jätkunud aega, et demoversioon valmis teha. Kuid ma ei kurda. Kui ma poleks võistlusest osa võtnud, seisaks 3Disain mul siiani dokumentide kaustas. „Ajujahi” pärast aga kirjutasin äriplaani ning nüüd üritan seda ellu viia.

Mis oli kõige närvesöövam kogu võistluse jooksul?

Kõige närvesöövam oli äriplaani kirjutada, finantsprognoose teha. Kuna idee on nii uudne, siis on suhteliselt raske võimalikke arve prognoosida. Minu jaoks oli see raske.

Millises seisus praegu projekt on?

Plaan oli võidurahaga projekt kohe käivitada, kuid kuna ma ei võitnud, siis oleme hetkel punktis, kus peame projekti uuesti üle vaatama ja rahastamise osa läbi mõtlema,

Aga tark ei torma.

et saaks võimalikult kiirelt alustada. Aga tark ei torma. Nii et investori/partneri otsimisel oleme äärmiselt tähelepanelikud ja ettevaatlikud. Kui aga kevadel saaksin raha kokku, siis umbes aasta lõpus või uue aasta alguses oleks asi püsti. Tehniliste lahenduste peale on planeeritud 4–6 kuud.

Kas võistluse raames potentsiaalseid investoreid ei tekkinud?

Üks tekkis, aga oleks vaja veel. See investor saab reaalseks investoriks siis, kui leian veel ühe summa juurde. Sellega ma hetkel pärast tööd ja kooli ka tegelen. Aega on liiga vähe selle jaoks.

Kuidas sa kooli kõrvalt seda kõike jõuad?

Kuidagi jõuan.

Koolitöö pole selle all kannatanud?

Pigem võitnud. Kui arvestada seda, et olen esimesel kursusel ja mul on ette näidata äriplaani koos finantsprognooside ja kõige muuga, mida üks äriplaani peab sisaldama, siis ma olen õnnelik, et ma võistluse käigus olen ise uurinud ja need asjad selgeks õppinud. Õppekava ei näe ette, et esimesel kursusel peab tudeng oskama kirjutada komplektset ja investorites huvi äratavat

äriplaani. Olen sügisel õpitut praktikas kasutanud ning natukene ka ette õppinud.

Kas sa soovitad kaastudengitele järgmisel „Ajujahil” osaleda?

Loomulikult. Tahaksin ise ka uuesti osa võtta. Ootan juba trollis sõitmisi. „Ajujahi” käigus viiakse läbi mitmeid koolitusi ning seda eriti tugevate äriinimeste poolt nii Eestist kui ka välismaalt.

Taavi veedab vaba aja krossi sõites.

Taavi metsas motikaga jauramas.

Erakogu

Erakogu

Do the Erasmus students come here to study or party?

Liisi Poomann

Liisi.Poomann@ebs.ee

Evidently lots of us have thought why the foreign students come to study here in Estonia. We decided to find out why our Erasmus students chose Estonia. The question was answered by our current Erasmus students from Greece, Sweden, France, Austria and Italy.

Chris Anyfantis Kreekast:

Firstly, I chose Estonia because it is a very different country compared to mine and I would like to get to know other cultures and people. Also, I would like to learn how the educational system works and have a joyful Erasmus time.

Christoffer Nyman Rootsist:

I wanted to study in Estonia because EBS had very interesting courses. Also I wanted to study here because this is one of the places

Also I wanted to study here because this is one of the places I can picture myself working in the future.

Christoffer Nyman

I can picture myself working in the future. I believe your country and the whole baltic area is going to be the business market in the future.

Everybody in my class wanted to go to USA or England but I want to stand out from the crowd and go in a different direction.

Francois Quillevic Prantsusmaalt:

Why did I choose Estonia? Just because it is a cold country... no I am joking. In fact, I don't really know why. However, I am glad I came to a nice and peaceful country, a recent European member and above all a growing economy! But a lot of things about Estonia remain unknown for me, especially about Estonian people and culture, so I am looking forward to discover that soon!

Dorothee Lachere Prantsusmaalt:

I made a list of choices last year but Audencia proposed us for a few months to change our list, and EBS was a new partner. As I told my boyfriend that I could study in Estonia, he answered me how great this country is. He works as a web designer. I started to search, and I was impressed: Estonia seems to be so dynamic. I think that spending a semester in Estonia is a great way to learn more about the EU.

Samuel Russeau Prantsusmaalt:

First, I chose Estonia because I have travelled a lot around the world but I have never been to Eastern Europe. Today, it is also a very dynamic country which is a member of the European Union. I want to discover another culture, another way of life. The difference between Estonia and France attracted me and helped me to make my choice.

Philipp Zink Austriast:

I have always been interested in this part of the world. I have heard of the beautiful landscape and the friendly people there and beside I have been once in Lithuania and I liked it very much. So I'm a big fan of the Baltic States and I'm really looking forward to studying there.

Willi Raber Austriast:

I have chosen Estonia, specially the EBS for a bunch of reasons. Firstly I have never been to that part of Europe and feel like experiencing it within some months of Erasmus would be great. Secondly, due to my poor linguistic skills, I needed to join a university that offers a program in English as this is the only foreign language I am capable of. Moreover I wanted to study at a small university as my home-uni is big and overcrowded. And, maybe the most important factor in my decision process: Tallinn is said to be one of the most nonchalant and cool cities in Europe!

Stefano Vito Saltini Itaaliast:

I wanted to make this experience for myself

and for CV and I was interested in this part of Europe where I have never been before. Also my friends told me that Estonia is a really nice place and recommended it to me.

Gianluca Caccamo Itaaliast:

Why did I come to Estonia? Because I like discovering new and different cultures from mine. I have already lived in diverse places and would like to keep it going. Secondly I would like to work in Northern Europe and Tallinn seemed a good crossroads: Russia, Baltic sea, makes part of Europe now...Third, I heard that people are nice there and that's really important to me.

Sebastien Langui Prantsusmaalt:

I already knew that I wanted to go to an Eastern Europe country. My main interest was to get to know the eastern culture, especially in a former sovietic country. Then I found

My main interest was to get to know the eastern culture, especially in a former sovietic country.

Sebastjan Langui

that Estonia was very interesting, because it is the link between Scandinavian and Baltic countries, western Europe and Russia. I really like Estonia, especially Tallinn. It is perfect for someone who goes abroad to know other culture and the way of living. The town is not too big nor too small, lots of universities, wifi, mobile technology, safe drinking water, shopping centres and the most important – lots of bars and pubs, very good beeras and one of the best vodkas.

It seems that the students are coming to Estonia on many reasons. Students from the southern countries come mainly because Baltic countries seem attractive and different. Students from the northern countries come because they see perspective here to start their own businesses. As we can see, the foreign students come here to study, not party.

Erasmus experiences in Tallinn

Christian Gjermstad
Erasmus from Norway

I remember stepping out of the plane at Tallinn airport on a rainy day last summer. I had read quite a lot about Estonia in advance, but I had seen few pictures. After retrieving the luggage I met my tutor, and we took a cab to my first “dorm” at Sisekaitse Akadeemia in Pirita. On the way there, all I heard was Estonian or Russian, and I was a hundred percent unable to understand anything at all. My first thought was that this town could have been anywhere in Norway. Apart from the languages I could not feel any significant difference. That’s when we entered Sisekaitse and my impression changed drastically. I looked into my new room of 11 m² which I was going to share with two Italians and thought: Fuck it, let’s have the best semester ever! And not much later I got to know my first Estonian friends; Mr Viru Valge and

I got to know my first Estonian friends; Mr Viru Valge and Saku Rock.

Saku Rock. What I didn’t know at this point, was that I was bound for a residence in a country, at a language course, at a business school and among new friends that would by far exceed my expectations.

I’m a quite normal Norwegian grown up in the lower middle class of Trondheim. I used to spend an almost ridiculous amount of time on biathlon before I was forced to waste a year in the army. Later I chose to waste another year in the air force, before I finally decided to go for business studies. Currently I’m writing my master thesis which formally is written for NHH in Bergen. However, I like it so much here in Tallinn that I decided to stay here until the summer.

My first month (August) in Estonia was extremely hectic, but at the same time one of the best times of my life. The sun was shining and sixteen Erasmuses stayed at Sisekaitse to learn Estonian six hours a day. In the evenings we had some sort of a cultural program every day, and the weekends consisted of travelling around Estonia

(from Pärnu to Kothla Järve). The result was amazing, and I almost felt like I could say that I knew Estonia after this. At the same time my body was calling for a brake after a bottle of booze every day, and I had

At the same time my body was calling for a brake after a bottle of booze every day.

already started to hate the fact that everybody always wanted to go to Nimeta and Hollywood.

I moved out of Sisekaitse and into Viru tänav, and then “escaped” with some friends to Riga and Cesis to experience something different. Back in Tallinn again the semester was starting in EBS. The Erasmus

life in EBS wasn’t very different from the language course. It was a little bit of school and a large bit of partying, with some training and travelling thrown in between.

Thinking back on the last semester there are way too many good memories to cover them here. But some of the best or most bizarre moments were when Arthur (another Erasmus student) managed to paint a hotel room with red champagne in Saint Petersburg, or when I and Jonny (Erasmus student) practiced our first Russian

words trying to acquire some vodka from some guards of a parking lot in Riga. My most boring experience is a tight competition between being stuck outside Kothla Järve and the legendary idiot that flew from Umeå and trying to bore me to death in the course Service Marketing. My best Estonian moments must have been joining a birthday party outside Viljandi or performing Estonian folk dance for some local people in Rapla. My most anxious moment was probably when I could see that the Russian border guard didn’t like my passport (which accidently has at least

My most anxious moment was probably when I could see that the Russian border guard didn’t like my passport .

had two trips in the washing machine). My least anxious moment was probably when I was looking down from the snowboard park in Kuutsemäe, and then discovering the sign that said “Väga raske!”.

Summarized I’ve had a great time in Estonia so far, and I see no reason why it shouldn’t continue. As you might imagine, I find it somewhat surprising to sometimes hear from others that Estonia is a boring place. But then again it’s like my instructor pilot once told me, “Life doesn’t get more romantic than you make it yourself!”.

Christian (on the right) with his former roommate Lele from Italy.

Praktika kuuma päikese all

Kristen Tuulmets

Ülikoolide eri programmide kaudu vahendatud õppimisvõimalused on väga lahedad. Võimalus õppida maailma eri paigus laiendab silmaringi ning loob võimaluse luua uusi sidemeid.

Kärt Veliste on rõõmsameelne ja aktiivne Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonna füsioteraapia eriala kolmanda aasta tudeng. Tartu Ülikooli õppekava järgi on füsioteraapia tudengitel kohustuslik teha kaheteistnädalane kliiniline praktika mõnes haiglas. Seda on aga võimalik sooritada ka väljaspool Eestit.

Kärdil oli kindel soov minna praktikale välismaale. Erasmuse programmi kaudu oli füsioteraapia tudengitel võimalik minna kas Soome, Bulgaariasse, Portugali, Taani või Hispaaniasse. Igasse riiki võeti vastu kaks tudengit. Gran Canariale otsustas Kärt kandideerida seetõttu, et elatustase on seal peaaegu võrdne Eesti omaga. Lisaks sellele olid valiku põhjusteks ka soov saada selgeks hispaania keel ja nautida saarestiku meeldivalt sooja kliimat.

Kärt leiab, et praktiseerimine välismaal annab võimaluse võrrelda erinevaid teraapiameetodeid ning laiendab ka silmaringi. Esialgu oli natuke raske saada üle keelebarjäärist, kuna ta oli enne Kanaaridele minekut õppinud hispaania keelt vaid ühe semestri, kuid nüüdseks on keel suhtlustasandil juba piisavalt selge, et mõista oma juhendajaid paremini.

Kokku praktiseerib neiu seal kolm ja pool kuud kolmes eri haiglas. Esimeses, dr. Negrini haiglas olid tema patsientideks neuroloogiliste probleemidega inimesed. Praegu on ta San Juan de Diose haiglas, kus ta keskendub laste füsioteraapiale. Sellest haiglast saadud kogemust peab ta väga väärtuslikuks, kuna saab tegeleda lapspatsientidega, kellel on väga erinevad diagnoosid. Seda ta veel ei tea, millise suunaga hakkab ta tegelema viimases haiglas. Praktikal olles tegeleb ta pea kõigi füsioteraapia valdkondadega. Talle on aga hingelähedane laste füsioteraapia, milles ta loodab näha ka oma edaspidist töövaldkonda.

Kärdi päev kestab enamasti neli ja pool tundi. Selle sisustab nende teadmiste ja oskuste praktiseerimine, mida ta on ülikoolis kolme

õppeaasta jooksul omandanud. Eestiga võrreldes tema sõnul teraapias väga suuri erinevusi ei ole, välja arvatud see, et seal esineb füüsilist kontakti patsiendi ja terapeudi vahel rohkem. Ka suhtlemine on vabam.

Pärast praktikat on Kärdil plaanis minna edasi magistriõppesse, kuid ta pole kindel, kas jätkab õppimist Tartus. Ta leiab, et välismaal õppides avarduks tema silmaring veelgi enam, kui Eestis tudeerides.

Kärt on seniajani väga rahul sellega, mida ta seal on kogenud, ebameeldivusi pole olnud. Tema sõnul tuleb huvitavaid olukordi seal ette tihti, kuna tegemist on teistsuguse kultuuriga ja võõra keskkonnaga. Ka Erasmuse ülejäänud seltskond on väga mitmekesine ja värvikas. Tuju loovad päike ja ümberringi laiuv helesinine ookean.

Pingelise praktika kõrvalt jäi ka vaba aega, et kohaliku eluoluga tutvuda.

Praktika kuuma päikese all.

Erakogu

Erakogu

30. APRILL 2008

12.00 RESTORAN VERTIGO

20.00 AFTERPARTY REVAL PARK HOTEL & CASINO LOUNGE

Ärilõuna

TALK-SHOW MEELELAHUTUS

ÜRITUSEL OSALEVAD ÄRIMEESTE ELIIT JA EBSIKATE PAREMIK.

REGISTREERIMINE KESTAB 21. APRILLINI ÜLIÕPILASESINDUSE RUUMIS VÕI MEILI TEEL CAREER@EBS.EE
 ÄRILÕUNA OSALUSTASU ON 100 EEK EBSIKA KAARDIGA. TAVAHIND 150 EEK
 AFTERPARTY'L OOTAB KÕIKI KÜLALISI UNUSTAMATU SHOW ÜLLATUSESINEJATEGA, SUUPISTED, JOOGID,
 POKKERITURNIIR JA PALJU MUUD!

VERTIGO
BUSINESS
LUNCH
WITH A VIEW

Catch !

Now is Your turn.

Ernst & Young is looking for people who want to specialize in finance.

Opportunities are open for **entry level Consultants** and **Experienced Consultants** in:

- Audit & Assurance
- Tax Services
- Corporate Finance/
Transaction Advisory
- Business Consulting

To apply, please log to the www.ey.com/ee/careers and fill in the Application Form.

Please forward it together with the cover letter in English to:

Katrin Vahimets, HR Manager
Ernst & Young Baltic AS
Rävala 4, Tallinn 10143
Fax + 372 6 114 611
E-mail: careers@ee.ey.com

A shortcut to fulfill your dreams:

www.ey.com/ee/careers

 ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

EBS 20

KULDNE HABA 2008

TALLINNA LINNATEATER

11. APRILL KELL 18.00

MUUSIKALINE ÜLLATUS "EESTI TEATRI LAULUD"

PÄRAST ETENDUST TOIMUB KULDNE HABA 2008 VÕITJATE VÄLJAKUULUTAMISE TSEREMOONIA

HÄÄLETAMINE ALGAS NÜÜD!

WWW.KULDNEHABA.COM

KATEGooriad: AASTA VILISTLANE, TEADMISTE JAGAJA, TUDENGI SÖBER, GEENIUS,
STILSEIM ÕPPEJÕUD, AASTA MÖÖDAPÄÄSMATUIM ÜRITUS

HIND EELMÜÜGIST ÜLIÕPILASESINDUSE RUUMIST 204: ESIKA KAARDIGA 250KR, TEISTELE 300KR

KULDNE HABA 3in1 PAKETT SISALDAB: TEATRIETENDUS, AUHINNAGAALA, SÖÖGID-JOOGID